'कान्छी'को रेस्पोन्स । पृष्ठ ६ मा

विकास खबरपत्रिका राष्ट्रिय साप्ताहिक

sfof{no
थाहा नगरपालिका-४
मिडिया चोक, मकवानपुर
;Dks{g+
९८०७२२५०७२
Odh
bikaskhabar@gmail.com

प्रेस काउन्सिलबाट 'क' वर्गको मान्यता प्राप्त

विकास

www.bikaskhabar.com

खबरपत्रिका साप्ताहिक

● मकवानपुर, वर्ष-१०, ● अंक-३३, ● २०७४ फागुन १५ गते सोमबार, ● 27 Feb. 2018, ● नेपाल सम्वत्-११३८, ● पृष्ठ-६, ● मूल्य रु. ५/-

'अझै ७० हजार विद्यार्थी टहरामै

◆ विकास संवाददाता
थाहानगर

डम्म आकाश बादलले ढाकेको छ । जाडोले कठयांग्रिंदै कक्षाकोठामा पढ्न बसिरहेका छन् विद्यार्थीहरू । फागुनको आधाआधी भए पनि चिसो उस्तै छ । आङमा स्वेटर, ज्याकेट विरलै देखिन्छन् । पातलो विद्यालय पोसाकमा पढ्न आएका उनीहरू बाँस र जस्ताले बारेको टहराभित्रको कक्षा कोठामा छन् । टहराको बाँस मक्किएर भाँचिने बेला भइसकेको छ । चिसो सिरेटो चौरतिरबाट कक्षा कोठामा छिर्छ । छानामा लगाएको जस्तापाताबाट चुहिएको शीतले कापी किताब भिज्ने जोखिम उस्तै छ । थोत्रो टहरामा बसेर पढ्ने दुईसय भन्दा बढि छात्र छात्राको नियति उस्तै नै छ । यो अवस्था हो, मकवानपुरको थाहा नगपालिका वडा नम्बर ३ घट्टेचौर स्थित जनकल्याण माध्यमिक विद्यालयका विद्यार्थीहरूको ।

जनकल्याण माध्यमिक विद्यालयको भवन २०७२ वैशाख १२ गते आएको भूकम्पले क्षतिग्रस्त बनाएको थियो । भूकम्पले भवन भत्काएपछि उनीहरु एक महिनासम्म त पालकै ओत लागेर पढे । 'बाँसको टहरा बनाएपछि कक्षा १ देखि ५ सम्मका विद्यार्थी टहरामै बसेर पढिरहेका छन्,' शिक्षक राम कुमार बलले भने, 'टहराको बाँस सबै मक्किएर भाँचिने बेला भइसक्यो चारैतिरबाट कक्षा कोठामा चिसो हावा छिर्छ भने जस्तापाताबाट शीत चुहिने गरेको छ ।'

विद्यालयका अधिकांश विद्यार्थी पातला विद्यालय पोशाक लगाएर आउँछन् । विशेषगरी टहरामा बसेर पढ्ने विद्यार्थीहरु चिसोले गर्दा हातले पेन्सिल पनि समात्न सत्तैनन् । त्यसमा साना कक्षाका विद्यार्थी चिसोकै कारण राम्रोसँग सिक्न पनि सम्भव छैन । भूकम्पले भवन भत्काएको ३४ महिना बितिसक्यो तर मकवानपुर जिल्लामा हालसम्म कुनै विद्यालयको भवनको पुनर्निर्माण सम्पन्न भएको छैन । जिल्लाका ७० हजारभन्दा बढी छात्रछात्रा हालसम्म टहरामै पढ्न बाध्य छन् । भूकम्पले मकवानपुरका ४ सय ८४ विद्यालयको भवन क्षतिग्रस्त भएका थिए । तीमध्ये एउटा पनि विद्यालय भवन तयार नभएको जिल्ला शिक्षा कार्यालय मकवानपुरले जाएको छ ।

राष्ट्रिय पुनर्निर्माण प्राधिकरणले निर्माण गरेका ६२ विद्यालयमा पनि २ देखि ६ कोठा मात्र भएकाले पठनपाठनका लागि कक्षाकोठाको अभाव हुन्छ । चालु आर्थिक वर्षमा थप ६२ भवन निर्माण गर्न लागेको शिक्षा अधिकारी बद्री शर्माले बताए । जापानी सहयोग निकाय (जाईका) को सहयोगमा १० वटा मात्र विद्यालयको पूर्ण क्षमताको भवन निर्माणाधीन अवस्थामा रहेको शर्माले बताए ।

'जाईकाको सहयोगमा भूकम्पले क्षतिग्रस्त १० विद्यालयको भवनको पुनर्निर्माण कार्य सुरू भएको छ,' शिक्षा अधिकारी शर्माले भने । उनका अनुसार ६ माध्यमिक विद्यालय र ४ आधारभूत भवनको पुनर्निर्माण ८ महिना अघि सुरू भएको हो । तीमध्ये फाखेल, चित्लाङका ३ माध्यमिक विद्यालय पुनर्निर्माण कार्य सुरू हुन लागेको छ भने ७ विद्यालयको पुनर्निर्माणको कार्य भइरहेको छ । १० विद्यालय पुनर्निर्माणका लागि ३६ करोड लागत लाग्ने अनुमान छ । शिक्षा कार्यालयका अनुसार देवकी माध्यमिक विद्यालय फापरबारीमा २ करोड ३८ लाखमा दसकोठे, महेन्द्र मावि भीमफेदीमा ३ करोड ९५ लाखमा १६ कोठे, पञ्चकन्या प्रावि हर्नामाडीमा एक करोड ७७ लाखमा आठकोठे, गणेश आधारमूत विद्यालय बसामाडीमा २ करोड ७७ लाख पैयामा ६ कोठे, टिस्टुङ-देउराली प्राविमा २ करोड ५९ लाख पैयाँमा दसकोठे, तिलेश्वर प्रावि कालिकाटारमा दुई करोड १२ लाखमा आठकोठे र कमलादेवी माविमा चार करोड ७९ लाख खर्चेर १२ कोठे भवन निर्माण भइरहेको छ । भारतीय राजदूतावासले पनि १७ वटा विद्यालय भवन पुनर्निर्माण गरिदिने जनाए पनि प्रक्रिया भने अघि नबढेको शिक्षा कार्यालयले जनाएको छ ।

मकवानपुरका ५ सय १६ विद्यालयमध्ये ५४ वटाको भवन भूकम्पले कुनै पनि क्षति पुगेको थिएन । शिक्षा कार्यालयका अनुसार ४ सय ८४ वटा स्कुल भवन, शौचालयलगायतका संरचना आशिंक वा पूर्णपमा क्षतिग्रस्त भएका थिए । शिक्षा कार्यालयका अनुसार १ सय २५ विद्यालय भवन भूकम्पबाट पूर्ण क्षतिग्रस्त भएका थिए। भूकम्प गएको ३ वर्ष पुग्नै लाग्दा पनि क्षतिग्रस्त विद्यालयका संरचनाको पुनर्निर्माण हुन सकेको छैन। प्राविधिकहरूले रातो स्टिकर (असुरक्षित) टाँसेको भवनमा बसेर मकवानपुरका सयौं विद्यार्थी अझै अध्ययन गरिरहेका छन् । भूकम्पले विद्यालयको १ सय ६४ वटा शौचालय क्षतिग्रस्त बनाएको थियो भने १ सय ५ वटा विद्यालयको खानेपानीको मुहान र ट्यांकी भत्काएको थियो । ३७ वटाको कम्पाउन्ड लडेको थियो। भूकम्पले भत्केको मकवानपुरको सबैभन्दा पुरानो महेन्द्र माध्यमिक विद्यालयको भवन पनि जाईकाको सहयोगमा निर्माण भइरहेको छ। विद्यालय सञ्चालन गरिएको भवन २०७२ वैशाख १२ को भूकम्पले पूर्णरूपमा क्षतिग्रस्त भएको थियो। धर्मशालाका रूपमा राणाकालमा निर्माण गरिएको भवनमा २००४ साल जेठ १७ गते देखि आधारभूत विद्यालय सञ्चालन गरिएको थियो । विद्यालयमा २०१८ वैशाख २२ गतेदेखि माध्यमिक तहको पढाइ सञ्चालन हुन थालेको हो ।

ज्ञापनपत्र बुझ्दै नगर प्रमुख विष्टले भने-'जायज माग पूरा गर्छौं'

◆ जनक तामाङ

थाहा नगरपालिकाका नगर प्रमुख लवशेर विष्टलाई एकैदिन दुई ज्ञापन पत्र पेश भएको छ । नेपाल राष्ट्रिय शिक्षक संगठन थाहानगर र नेपाल विद्यालय कर्मचारी युनियन थाहा नगरले १० फागुनमा छुट्टा छुट्टै भेट गरी ज्ञापन पत्र बुझाएका हुन् ।

संगठनका अध्यक्ष रमेशमान डङ्गोल, सचिव मनोज लामिछाने र विभिन्न विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकको सहभागितामा पत्र बुझाईएको हो । 'स्थानीय तहमा निर्माण हुने ऐन, नियम जस्ता महत्वपूर्ण निर्णयमा संगठनलाई संलग्न गराईयोस्, शिक्षकको नियुक्ती, सरूवा, बढुवामा हुने गरेका अनियमितता तत्काल बन्द गरियोस्' भन्दै विभिन्न १५ बुँदे मागमा ध्यानाकर्षण गराइएको छ । त्यसैगरि पत्रमा नगर शिक्षा समिति तथा अन्य उपसमितिहरूको गठनमा शिक्षकलाई संलग्न गराउनु पर्ने, अस्थायी शिक्षक, बालविकास सहजकर्ता, पिसिएफ शिक्षक तथा विद्यालय कर्मचारीको समस्या समाधानमा विशेष ध्यान पुर्‍याउनु पर्ने लगायतका बुदा समावेश गरिएको छ ।

ज्ञापन पत्र बुझ्दै नगर प्रमुख विष्टले थाहाको शिक्षा क्षेत्रबारे आफु चिन्तित भएको बताएका छन् । विष्टले नगर पालिकाको तर्फबाट अहिले गरिरहेको सहयोग भन्दा पनि बढी सहयोग गर्ने र त्यसको लागि सबै शिक्षकले ईमान्दार भएर काम गर्नुपर्ने बताए । साथै शिक्षण संस्था लाई राम्रो बनाउन सबै जिम्मेवार हुन आवश्यक रहेको उनको भनाइ

बाँकी पेज ५ मा

एमालेले भन्यो-'अधिवेशन नगर्नू'

◆ विकास संवाददाता

नेकपा एमालेले पार्टी कमिटी र जनवर्गीय संगठनका अधिवेशन तथा सम्मेलन गर्न रोक लगाएको छ ।

पार्टी स्थायी कमिटीको ११ फागुनको बैठकले पार्टी एकता प्रक्रिया शुरू भएको भन्दै पार्टी र भातृ संगठनका अधिवेशन, सम्मेलन लगायत नेतृत्व चयनका सबै प्रक्रियामा रोक लगाएको हो । नेकपा एमाले र माओवादी केन्द्रबीच एकता गर्ने निर्णय भइसकेकोले भोलि सबै कमिटी तथा जनसंगठनमा तदर्थ कमिटी बनाउनुपर्ने भएकाले मिति तोकिएका अधिवेशन पनि गर्न नपाइने प्रचार विभाग प्रमुख योगेश भट्टराईले बताए ।

JolQmut 36gf btf{;DaGwL h?/L ;'rgf Û

जन्म दर्ता बालबालिकाको नैसर्गिक अधिकार हो । जन्मेको ३५ दिन भित्रै आफ्नो स्थानीय तहमा गई दर्ता गरौं । जन्म र मृत्यु दर्ताको सूचना परिवारको मुख्य व्यक्तिले र निजको अनुपस्थितिमा परिवारको उमेर पुगेको व्यक्तिले सूचना दिन सक्छन् । जन्म, मृत्यु, बसाई सराई, विवाह एवं सम्बन्ध विच्छेदका घटना दर्ता गर्नु नागरिकको कर्तव्य हो । बसाई सराई गर्दा व्यक्ति आफू मात्र बसाई सरी गए व्यक्तिले र परिवार नै बसाई सरी गए परिवारको मुख्य व्यक्तिले दर्ता गर्नु पर्छ ।

yfxf gu/kflnsf
gu/ sfo{kflnsfsf] sfof{no
OGb|o0fLrf}/, dsjfgk'/

नेपाल सरकारको सूचना Û

हाम्रो हरेक कदमहरु राष्ट्रिय स्वार्थबाट प्रेरित हुने संस्कृतिको विकास गरौं ।

नेपाल सरकार
;'rgf tyf ;~rf/ dGqfno
सूचना विभाग

प्रेस काउन्सिलबाट 'क' वर्गको मान्यता प्राप्त
विकास
www.bikaskhabar.com खबरपत्रिका साप्ताहिक
२०७४ फागुन १५ गते सोमबार 27 Feb., 2018, Monday
जि.प्र.का.दर्ता नं. ५९/२०६५/०६६ म.जि.हु.दर्ता नं. २३/२०६६/०६७

www.bikaskhabar.com
bikaskhabar@gmail.com

सम्पादकीय

स्थानीय तहमा 'न्यायिक अंग'

राज्यपुनर्संरचनाको मूल अंग संघीयता बनेको छ। यसले अंगिकार गरेको सिद्धान्त भनेको अधिकार मात्र होइन, राज्यका अंग नै तल्लो तहमा लैजाने हो। जसअनुसार ब्यवस्थापिका र कार्यपालिका तीनवटै तहमा पुऱ्याइएको छ भने न्यायपालिकालाई अन्य अंगजस्तै नपुऱ्याए पनि सीमित अधिकारसहित स्थानीय तहसम्म पुऱ्याइएको छ, कार्यपालिकाकै अंगको रुपमा । जसलाई न्यायिक समितिको पमा उल्लेख गरिएको छ। न्यायपालिकाकै पुनर्संरचना गरेर तल्लो तहमा अदालत स्थापना नगरेको भए पनि स्थानीय तहका पदाधिकारीलाई जिम्मा तोकेर न्याय निपणका काम अघि बढाइएको छ, जो नेपालमा नयाँ प्रयोग नै हो। न्यायपालिकाको संरचना हेर्दा अहिले पनि यो एकात्मक प्रकृतिबाटै चलिरहेको छ । उच्च अदालत र जिल्ला अदालत सर्वोच्च अदालतकै अंगको रुपमा क्रियाशील छन्। यद्यपि कार्यपालिकाकै अधिकारको रुपमा राखेर भए पनि स्थानीय तहमा केही न्यायिक अधिकार दिइएको छ । यसलाई गम्भीरतापूर्वक कार्यान्वयन गर्न सकियो भने पनि सामान्य मुद्दामामिलाका मिलापत्र र कतिपय फैसला पनि स्थानीय तहमै हुनसक्ने अवस्था रहेको छ । स्थानीय तहले गरेको निर्णयमाथि चित्त नबुझ्े जिल्ला अदालतमा पुनरावेदन गर्न पाइने व्यवस्था रहेकाले पनि स्थानीय तहमा दिइएको न्यायिक अधिकारले न्यायपालिकालाई हस्तक्षेप गर्दैन ब मुद्दाको संख्या घटाउन सहयोग गर्नेछ।

हरेक स्थानीय तहमा नगरपालिकामा उपप्रमुख र गाउँपालिकामा उपाध्यक्षको नेतृत्वमा तीन सदस्यीय न्यायिक समिति राखिएको छ। यी समितिले काम थालिसकेका छन् । अधिकांश स्थानीय तहमा महिलाले उपप्रमुख/उपाध्यक्ष जितेकाले देशका केही बाहेक सबै स्थानीय सरकारमा न्याय सम्पादनको भूमिका महिलाले निर्वाह गरिरहेका छन्। उनीहले स्पष्ट कार्यविधि नहुँदा समस्या भएको बताउन थालेका छन्। हुन पनि अहिले स्थानीय तहको अधिकारसम्बन्धी व्यवस्था कार्यान्वयनका लागि स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ बाहेक स्थानीय न्यायिक समिति सञ्चालनका लागि थप नियम कानून बन्नसकेका छैनन्। त्यसो त आवश्यक तालिमको अभाव देखिएको छ। स्थानीय तहमा निर्वाचित हुनेहमा सबै राजनीतिक व्यक्ति नै हुन् । उनीहमध्ये सबैलाई कानुनी ज्ञान नहुन पनि सक्छ। यो कुरालाई मध्यनजर गरेर अझै सरल र स्पष्ट कार्यविधि तथा न्यायिक समितिका पदाधिकारीलाई आवश्यक तालिमको ब्यवस्था गर्नुपर्ने देखिन्छ।

स्थानीय तहलाई सामान्य प्रकृतिका मुद्दामा फैसला नै गर्ने र केही विवादमा मेलमिलाप गराउन पाउने अधिकार दिइएको छ। मुद्दाको प्रकृति तोकेर केही मुद्दामा फैसला गर्न सक्ने समेत अधिकार दिइए पनि सम्भव भएसम्म मेलमिलापका लागि प्रयास गर्नुपर्ने कानूनको मूल मर्म देखिन्छ। मेलमिलाप गराउँदा दुबै पक्षको जीत हुन्छ भने फैसलामा एउटा पक्षले हार्छ र एउटा पक्षले जित्छ। मेलमिलाप गराउँदा एकातिर समाजमा सौहार्दपूर्ण वातावरण सिर्जना हुन्छ भने अर्कोतिर स्वयं न्यायिक समितिलाई पनि सहजता हुन्छ। अर्कोतिर यसको निष्पक्षतामा निकै जोड दिनुपर्ने देखिएको छ। न्यायिक समितिका पदाधिकारी राजनीतिक व्यक्ति हुने र कुनै पनि मुद्दाका पक्ष/विपक्ष पनि कतै न कतै राजनीतिसँग जोडिने भएकाले स्थानीय तहको न्याय सम्पादनमा पक्षधरता देखिने खतरा प्रवल रहन्छ। यसलाई अन्त्य गर्न एकातिर अझै प्रष्ट कार्यविधि र आवश्यक तालिम जारी छ भने अर्कोतिर सकेसम्म मुद्दाहलाई फैसलाभन्दा मेलमिलापमै टुंग्याउने नीति अख्तियार गर्नु आवश्यक देखिन्छ।

yfxf gu/kflnsfsf]zv/sf[6 sfp06/af6 lbjfa; ;]f

विहान	६:१५	बजे काठमाण्डौ (हाइस)
विहान	६:१५	बजे हेटौंडा (फोर्स)
विहान	७:१५	बजे काठमाण्डौ (बस)
विहान	८:००	बजे हेटौडा (बस)
विहान	८:१५	बजे सिमभञ्ज्याङ हुँदै काडमाण्डौ (फोर्स)
विहान	९: ००	बजे काठमाण्डौ (मिनीबस)
विहान	९:००	बजे हेटौंडा जम्बो हाइस
विहान	९:४५	बजे काठमाण्डौ फोर्स
विहान	१०:१५	बजे मार्खु, पालुङ हुँदै हेटौंडा (मिनीबर्स)
विहान	१०:१५	बजे काठमाण्डौ(फोर्स)
विहान	१०:३०	बजे हेटौंडा (फोर्स)
विहान	११:१५	बजे काठमाण्डौ (मिनिबस)
विहान	१२:३०	बजे हेटौंडा (बर्स)
मध्यान्ह	१२:३०	बजे काठमाण्डौ (बस)
मध्यान्ह	१:३०	बजे हेटौंडा (मिनीबस)
दिउँसो	१:३०	बजे पालुङ गोगने पकने (मिनीबस)
दिउँसो	१:३०	बजे काठमाण्डौ (फोर्स)
दिउँसो	२:३०	बजे काठमाण्डौ (फोर्स)
दिउँसो	३:००	बजे पालुङबाट मार्खु (बस)
दिउँसो	३:३०	बजे पालुङबाट काठमाण्डौं (बस)

थप जानकारीको लागि नारायणी यातायात दिवा बस सेवा तथा टिकट काउण्टर दामन शिखरकोट इन्चार्ज अरुण लामा ९८५५०७२३२२ र नरेन्द्र अधिकारी ९८५५०७०५६१

dxTj\Kf0f{6]nkmf]g gDa/x?

पालुङ एम्बुलेन्स (चालक)	९८१४२०७४०१
आग्रा एम्बुलेन्स (चालक)	९८६०२२३७५५
जनकल्याण उच्च मा.वि.	०५७-६२०३६४
थाहा नगरपालिका कार्यालय	०५७-४०००५६
मत्स्यनारायण मा.वि.	०५७-६२०५१२
ईप्रका पालुङ (प्रमुख)	९८५५०६९४९९
प्रहरी चौकी फाखेल	०५७-६९२५१८
जिल्ला प्रशासन मकवानपुर	०५७-५२०३८८
विद्युत प्राधिकरण पालुङ	०५७-४०००२९

मकवानपुर उत्तरी क्षेत्रको संचारको ईतिवृत्त

✍ a}b07 9sfn
bd.palung@gmail.com

दुई सय चालीस वर्षको इतिहासलाई थेगेका पुर्व राजा ज्ञानेन्द्र शाह अहिले नागार्जुन दरबारमा छन् । राज्यको सार्बभौमिक श्रोत र केन्द्र निरपेक्ष रूपमै नागरिक भएका छन् । नेपाल धरा अधिराज्यबाट गणराज्य भएको छ । रूपमा जो राष्ट्रपति भए पनि सारमा जनता देशको मालिक बनेका छन् ।

देश गणतन्त्रको मझेरिमा पर्दापण गर्न तात्कालिन र दिर्घकालिन रूपमा धेरै घटनावलीको प्रत्यक्ष परोक्ष योगदान छ । तत्कालिन घटनाक्रमका रूपमा दशक लामो 'जनयुद्ध', १९ दिने बसन्त बिद्रोहलगायत ऐतिहासिक रूपमा २००७ साल, २०२८ साल, २०३६ सालदेखि २०४६ सालसम्म नै जनताको केन्द्रीय भूमिका रहयो । नागरिकको जागरण र चेतनाका अगाडी मक्किएको र 'आउटडेटेड' राज्य र त्यसलाई पक्षपोषण गर्ने संस्था संरचनाको पुलिन्दा शनैःशनैः भाँच्चियो । हरेक ठूला रूपान्तरणमा नागरिकको हस्तक्षेपकारी भुमिकाको बर्णन केही बाक्यहरूमा खुम्च्याउन सम्भव छैन । एक सय चार बर्षे जहानिया राणाकालीन शासनको बिस्थापन र पुन राजतन्त्रको पुर्नउत्थान पनि नागरिक मात्रले सम्भव भयो । इतिहास कहिल्यै सोझो रेखामा दौडदैन । सात सालको तात्कालिन भू-राजनीतिक यर्थाथताको बिश्लेषण गरेर जसरी नागरिकले निर्वासिएका राजालाई शंकाको सुविधा दिएर पुनः गद्धीमा बिराजमान गराए आज तिनै नागरिकले राजतन्त्रको उदाहरणिय बिदाइ गरे । यसरी हेर्दा तात्कालिन र ऐतिहासिक रूपमा पनि जनताको छोरोको शासन व्यवस्था स्थापित गर्ने सिंगो काम नागरिकबाटै भएको छ, चाहे त्यो बिसौं शताब्दीका नागरिक हुन् वा २१ औं शताब्दीका । नगरिकको बढ्दो चेतना र सुचनाको समुचित उपयोगबाट यो सम्भव भएको छ । यसरी हेर्दा हरेक प्रकारका रूपान्तरणसंग संचार अनोन्याश्रित रूपमा गाँसिएको छ । भलै नेपाली जनताको ठूलो त्याग र तपस्याबाट प्राप्त संबिधानसभा संबिधान बिनै बिघठन भयो । यो बेलामा संचार माध्यमले संयमित भएर आफ्नो भूमिका निर्बाह गर्नुपर्दछ ।

यो अवस्थासम्म आइपुग्न राज्य र नागरिकले अनेकौं प्रकारका कष्ट र सुविधाका जंघार तर्नु परेको छ । समाजमा व्याप्त कुरिति, कूसंस्कार, अन्याय बिरूद्ध लड्न कुनै न कुनै रूपमा संचारले महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको छ । एउटा व्यक्तिका दुःख, पिर, बेदना, चाहना, आकांक्षा र उत्साह अर्को ब्यक्ति, समूह हुँदै समुदाय अन्ततोगोत्वा राष्ट्रूसम्म संचारित हुन्छ । यो एक प्रकारले अनौपचारिक संचार हो । परेवाको खुट्टामा कागज बाँधेर संचार आदनप्रदान गर्ने, अग्लो डाँडा र घरघरमा पुगेर कटुवाल कराएर मानिस भेला पार्ने काम संचारकै रूप हो । अझै पनि बिहान र बेलुका नगरा बजाएर सीमित समुदायलाई समयको ज्ञान दिने परम्परा कतिपय स्थानमा बिद्यमानै छ । समयको निर्विवादित सुचकको मानक नभए पनि समय पत्ता लाउने मामलामा आफ्नो छाँया हेर्ने, आकासको जुन, घाम हेर्ने र चराचुरूङीको गुँड प्रवेशलाई आधार मान्ने परम्परा बिस्थापित भएको छ । समयको सहि जानकारी पाउने परम्परा अहिले रेडियोको टाईम चेक सुन्नेसम्म पुगेको छ । यी सबै श्रृखला संचार विकासका आधारमा भएका हुन् ।

संचार बिकासको क्रमिकता र यसले नागरिकको चेतनामा पार्ने प्रभावका बिषयमा यति चर्चा गरिसकेपछि संचार के हो, यसको सैद्धान्तिक, प्रकृयागत बिकासमा क-कसको के गति योगदान रह्यो भन्ने बिषयमा बिस्तारमा उल्लेख गर्न बाञ्छनिय नहोला । यहाँ भने मकवानपुर उत्तरी क्षेत्रको सञ्चार इतिहास, बिबरण र बिश्लेषण प्रक्षेपण गर्ने प्रचेष्टा गरिएको छ ।

भौगोलिक रूपमा जिल्ला सदरमुकाम हेटौंडा र राजधानी काठमाण्डौंको बीचमा पर्ने पालुङमा संचारको ईतिहासको त्यति लामो अनुभव छैन । पर्चाको कुरा गर्ने हो भने २०१४/१५ सालबाट शुरू भएको पाईन्छ । यो क्षेत्रमा छापा पत्रकारिता तीसको दशकमा र प्रसारण पत्रकारिता ५० को दशकमा मात्रै शुरू भएको छ । छापा पत्रकारिताको श्री गणेश गर्ने श्रेय स्वर्गीय रूपचन्द्र बिष्टलाई जान्छ । तत्कालीन जनकल्याण हाईस्कूल (जनकल्याण मावि)मा रूपचन्द्र बिष्ट प्रधानाध्यापक हुँदा विद्यार्थीहरूको सहभागितामा प्रकाशित 'मुहान' स्मारिका नै छापा पत्रकारिताको 'सिलान्यास' मान्नु पर्छ । मुहानले निरन्तता पाउन सकेन । निरन्तरता नपाउनुको कारण छुट्टै बिश्लेषणको बिषय होला तर प्रकाशन हुन्जेल मुहानमा विद्यार्थीहरूका रचनाहरूले पर्याप्त स्थान पाउने गरेको थियो । त्यति हुँदाहुँदै पनि हाइस्कूल निर्माणका क्रममा ६० रूपियाँको अनियमितताका विषयमा पनि एक पाना खर्चिएको थियो । त्यसरी प्रारम्भ भएको संचारमाध्यमको रूप यतिबेला दुई वटा रेडियो (प्रतिध्वनि एफएम बन्द भइसकेको र अर्को एउटा रेडियो प्रसारणको तयारीमा) दुई वटा साप्ताहिक र एक दैनिक पत्रिकासम्म पुगेको छ ।

> **उत्तरी क्षेत्रको सामाग्रीलाई प्राथमिकतामा संचारको कान्छो पुस्ता विकासखबर डटकम, दामन पोष्ट डटकम, थाहापाटी डटकम प्रसारण भइरहेको छ । सञ्चारको विकासक्रमको प्रसङ्ग चलिरहँदा सामुहिकता र व्यवसायिकताको चरम अभाव छ । सामूहिक भावनाको विकासको लागि भनेर २०७४ साल माघ २७ गते काठमाण्डौंमा भेला गरी थाहा-काठमाण्डौं पत्रकार समाज गठन गरिएको छ । यसले ठूलो काम केहि गर्न नसके पनि उत्तरी क्षेत्रको सञ्चारको इतिहास खोज्ने कामम गर्छ तत्कालका लागि । अहिले शिशुकालमा छ, नीति, योजना, कार्ययोजना र कार्यक्रमहरु बन्दै जालान ।**

◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆

मकवानपुरको उत्तरी क्षेत्रको राजनीतिक चेतनास्तर उकास्न विशेष भूमिका निर्वाह गर्ने रूपचन्द्र विष्टबाटै सञ्चारको पनि शुरूवात् भएको इतिहास फेला पर्छ । उनकै सक्रियता र आर्थिक ब्ययभारमा २०२८ सालतिर पत्रिकाको स्वरूपमा पुस्तक छापिएको यदाकदा सुनिने गरेको छ । त्यस पुस्तकमा तत्कालीन गाउँ पञ्चायतका महत्वपूर्ण जानकारीहरू र दामन-पालुङ क्षेत्रबाट हटिया लगिएको बोराको रकम लगायत तत्कालीन हटिया गाउँ पञ्चायतका अध्यक्षले नतिरेको बिबरण समेत छापिएको थियो । यसपछि रूपचन्द्र विष्टका पद्यात्मक रचना समेटिएका पम्प्लेटहरू छापिन थाले जुन सःशुल्क थियो । ३० को दशकमा जनमुखी घोषणापत्रका नाममा छापिएको पम्प्लेट २५ पैसामा बिक्री हुन्थ्यो । एउटै पम्प्लेटको मूल्य पाँच रूपियाँसम्म पनि पर्थ्यो । पम्प्लेट किन्नेले पनि आधा घण्टाभन्दा बढी पढ्न पाईँदैनथ्यो । त्यतिबेला रामराजाप्रसाद सिंहका पम्प्लेट पनि दश रूपियाँमा बिक्री हुन्थ्यो । यो क्रम २०३७ सालसम्म निरन्तर जारी रहेको पाईन्छ । रूपचन्द्र विष्टको भूमिका र छापा पम्प्लेटको प्रभाव जनमत संग्रहमा अझ झाँगिएको थियो । राप्रपाका कमल थापालाई हराउन रूपचन्द्र विष्टको प्रकाशनहरूले झाँगिने मौका मिलेको देखिन्छ । ०३७ सालतिरै बेनामे पत्रिका दामन पालुङमा देखा पऱ्यो । त्यस पत्रिकामा 'दामनमा एक पोष्टर द्वन्द्व' लेखिएको थियो । रूपचन्द्र विष्ट र कमल थापाको द्वन्द्वात्मक पम्प्लेट र भित्ते लेखनका विषय समेटिएको बेनामे पत्रिका जुन एक अंक मात्र देखा पऱ्यो, त्यसको पनि पत्रकारिताको इतिहास खोज्दा बूढापाकाबाट सुन्न पाइन्छ र यहाँनिर यति मात्रै भए पनि चर्चा उपयुक्त होला ।

आफ्नो ठाउँलाई अन्तर्राष्ट्रिय जगतमा चिनाउन भनेर अहिले युवा जमात लागि परेका छन् । त्यतिबेला पनि युवाहरूमा आफ्नो गाउँको पहिचान देशभरि होस् भन्ने भावनाबाट प्रेरित थिए भन्ने पुष्टि गरेको छ । बि.सं.२०४१ सालतिरबाट प्रकाशन थालिएको मकवानपुरे प्रतिभाबाट । मकवानपुरे प्रतिभा पनि २०४६ सालपछि निभ्यो ।

राज्यबाटै पनि रेडियो नेपाल, नेपाल टेलिभिजन र गोरखापत्रसँगै विभिन्न पत्रपत्रिकाहरूको प्रसारण र प्रकाशन भैरहेको भए पनि उत्तरी क्षेत्रमा आफ्नै माध्यम शुरू हुन सकेन । शिक्षा, स्वास्थ्य, विकासे गतिविधिहरूको क्रमिक विकाससँगै युवाहरूमा करिब ५० को दशकतिर आएपछि भने आफ्नै कुनै माध्यमको आवश्यक्ता पर्ने रहेछ भन्ने महशुस भयो । त्यसपछि काठमाण्डौबाट कम्प्युटराइज गरि फोटोकपी गरेर घरका भित्ताहरूमा टाँस्ने गरि उजेली नामको भित्ते पत्रिकाको शुरूवात् भयो । २०५२ सालबाट ग्रामीण संचार सेवा समाज नामक संस्थाले पालुङ ओखरबजारबाट शुरू गरेको ओपन थिएटर नै बिद्युतीय संचार माध्यमको औपचारिक शुरूवात भएको मान्नुपर्छ । पछि त्यही संस्था सामुदायिक संचार केन्द्र हुँदै रेडियो पालुङ सञ्चालनसम्म आईपुगेको छ ।

सन् १९९५ मा फिलिपिन्समा अडियो टावरको अवधारणाका बारेमा छलफल चलिरहँदा पालुङमा त्यसको प्रत्यक्ष अभ्यास भईसकेको थियो । सामुहिक संचारको प्रत्यक्ष अनूभव गरिरहेको पालुङले दक्षिण एसियाकै पहिलो अडियो टावर संचालन गरेको जस पाएको छ । सामुहिक संचार राम्रो नमूना प्रस्तुत गरिरहेको ग्रामीण संचार २०५५ सालमा जिल्ला प्रसाशन कार्यालय मकवानपुरमा सामुदायिक संचार केन्द्रको नाममा दर्ता भयो । ५१२ नं. मा दर्ता भएको संस्था रेडियो पालुङ संचालनमा आएपछि छायाँमा परेको (अहिले त मृतप्राय) छ । तत्कालिन अध्यक्ष मणिराज ढकालको सक्रियतामा डबली कार्यक्रमले निरन्तरता पायो । गाउँ गाउँमा र टोलटोलमा कार्यक्रम

बाँकी पेज ३ मा

प्रेसकाउन्सिलबाट 'क' वर्गको मान्यता प्राप्त
www.bikaskhabar.com खबरपत्रिका साप्ताहिक
जि.प्र.का.दर्ता नं. ५९/२०६५/०६६ म.जि.हु.दर्ता नं. २३/२०६६/०६७

पुर्नसंरचनाः धमाधम मन्त्रालय गाभिदै

शिक्षा मन्त्रालयको नाम परिवर्तन गर्ने सरकारले निर्णय गरेको छ । अब शिक्षा मन्त्रालयको नाम शिक्षा, विज्ञान प्रविधि एवं युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय रहने छ । संघीय सरकारमा मन्त्रालयको संख्या घटाउनु पर्ने संवैधानिक ब्यवस्था अनुसार ११ फागुनमा बसेको मन्त्री परिषद्को बैठकले मन्त्रालयको संख्या ३० बाट घटाएर १८ मा झार्दा शिक्षा मन्त्रालयमा अन्य मन्त्रालय समेत गाभिएको हो ।

२५ सदस्यीय भन्दा ठूलो मन्त्रिपरिषद बनाउन नपाइने संवैधानिक ब्यवस्थाका कारण सरकारले मन्त्रालयको संख्या घटाउन एक आपसमा गाभेको हो । गाभिएका मन्त्रालयका कर्मचारी कसरी मिलाउने भन्ने तय भई नसकेको प्रधानमन्त्री कार्यालयले जनाएको छ । सरकारले कृषि, पशु विकास र भूमिसुधार मन्त्रालय गाभेर कृषि, सहकारी तथा भूमि व्यवस्था मन्त्रालय बनाउने निर्णय गरेको छ ।

यस्तै उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय गाभिएर एउटै मन्त्रालय बनाईएको छ । सिँचाइ, ऊर्जा र खानेपानी मन्त्रालय गाभिएर जलस्रोत तथा ऊर्जा मन्त्रालय बनाईएको छ । यसैगरी वन र वातावरण मन्त्रालय गाभिएर वन तथा वातावरण मन्त्रालय बनाईएको छ । महिला, बालबालिका र श्रम तथा रोजगार मन्त्रालय पनि गाभिएको छ । संघीय मामिला, स्थानीय विकास र सामान्य प्रशासन मन्त्रालय गाभेर संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय बनेको छ ।

विभिन्न समयमा गठन भएका प्रशासन सुधार आयोग तथा समितिले मन्त्रालयको संख्या धेरै बनाएर आर्थिक बोझ बढेको भन्दै मन्त्रालयको संख्या घटाउन सुझाव दिए पनि दलहरूले राजनीतिक गठजोड मिलाउँदै सत्ता टिकाउने खेल जारी राख्दा मन्त्रालय फुटाउने क्रम बढेको थियो ।

प्रधानमन्त्री कार्यालयका अनुसार अब संघीय सरकार अर्न्तगत प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद् कार्यालय सहित उल्लेखित मन्त्रालय रहने छन् ।

- अर्थ मन्त्रालय
- उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति
-कानुन न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय

दलहरुले राजनीतिक गठजोड मिलाउँदै सत्ता टिकाउने खेल जारी राख्दा मन्त्रालय फुटाउने क्रम बढेको थियो ।

- कृषि, सहकारी तथा भूमि व्यवस्था मन्त्रालय
- गृह मन्त्रालय
- जल श्रोत तथा उर्जा मन्त्रलाय
- परराष्ट्र मन्त्रालय
- वन तथा वातावरण मन्त्रालय
- भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात
- महिला बालबालिका एवं श्रम तथा रोजगार
- रक्षा मन्त्रालय
- शिक्षा, विज्ञान, प्रविधि एवं युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय
- संस्कृति पर्यटन, नागरिक उड्ययन मन्त्रालय
- स्वास्थ्य तथा जनसख्या
- शहरी विकास तथा खानेपानी
- सञ्चार तथा सूचना प्रविधि
- संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन

मकवानपुर उत्तरी ....

संचालन गर्ने सिलसीलामा बिभिन्न ठाउँमा कार्यक्रमहरू पनि संचालित हुन्थ्यो सामुदायिक संचारको नाममा । सामुदायिक संचार सेवामा संलग्न दीपक हमाल, दयाराम कार्कीलगायतको समूहले कोटथुम्की नामक भित्तेपत्रिका प्रकाशन शुरू गर्‍यो । यो पत्रिका पनि लामो समय टिक्न सकेन् । अघि बढ्ने क्रममा पुराना पत्रपत्रिकाको प्रकाशनको निरन्तरता टुट्दै गयो । २०५५ देखि ०६० सालबीचमा दर्जनौ पत्रपत्रिका प्रकाशित भए । त्यसमा संस्थागत र आधिकारिक दर्ता भएर चलाइएका पत्रिकाहरू एउटै थिएन । पालुङमा पहिलो पटक सामुदायिक संचारकै नाममा पालुङ मासिकको शुरूवात् गरियो । यो पत्रिका मासिक रूपमा प्रेसबाट प्रकाशित पहिलो हो । त्यसको केहि समयपछि पालुङबाटै साप्ताहिक रूपमा कुमार नेगी र वैकुण्ठ ढकालको सम्पादनमा केहि अंक प्रकाशित भए । त्यहि समयमा बिभिन्न बिद्यालयबाट मासिक रूपमा भित्तेपत्रिकाहरू प्रकाशित भए ।

जमर्को, आकाशदेवी उजागर, सौगात, मधुवाटिका, अजीब, लालीगुराँस, त्रिकोण, शुभारम्भलगायत मासिक पत्रिकाहरू प्रेस मै छापिएर प्रकाशित हुन्थ्यो । २०६२ सालमा प्रभात नामक पत्रिका सबैभन्दा बढी पृष्ठमा प्रकाशित भयो ।

खोजमूलक पत्रिका बनाउने उद्देश्यका साथ वैकुण्ठ ढकालको सम्पादनमा प्रकाशित पत्रिका १२ देखि २४ पृष्ठमा प्रकाशित हुन्थ्यो । मासिक ५ सय प्रति प्रकाशित पत्रिका ४ अंकबाट बढी निरन्तरता दिन सकिएन । यसमा सामुहिक प्रयास अभाब रह्यो । आर्थिक रूपमा घाटा ब्यहोर्न नपरे पनि पत्रिका लामो समय चलेन । यतिबेलासम्म पालुङलाई कर्म क्षेत्र बनाएर पत्रकारिता गर्नेको संख्या पनि केहि वाक्लिन थाल्यो । नेपालकै पहिलो मोफसलमा व्यवसायिक एफएम मनकामना एफएम, प्रभातकालीन दैनिक, मधुपत्र साप्ताहिक, प्रयास साप्ताहिक (पछि अर्धसाप्ताहिक), कुराकानी साप्ताहिकलगायतका पत्रपत्रिकामा उत्तरी क्षेत्रका खबरहरू छापिन थाले । आफ्नै जन्मभूमिबाट पत्रिकाको प्रकाशन गर्ने, एउटै क्षेत्रका पत्रकारहरूबीच संगठीत हुने जमर्को स्वरूप सुरेन्द्रमान प्रधानको अध्यक्षतामा पंक्तिकार सचिब र हेको मिडिया सोसाइटी मकवानपुर नामको संस्थासमेतको विकास भयो । पालुङबाटै पत्रिकाको शुरूवात् गर्नु पर्छ भन्ने मान्यता हुँदाहुँदै पनि प्रेस र नवयुगका नागरिकको आवश्यक्ता र चाहाना अनुसारको पत्रिका तयार गर्न नसक्ने भएपछि पत्रिका प्रकाशनको जाँगर मेट्टिदै गयो ।

जसोतसो मार्टस् प्रविधिको टेलिफोनकै भरले पनि उत्तरी क्षेत्रका खबर देशभर फैलाउन सक्रिय उत्तरी क्षेत्रका पत्रकारहरूका माझमा तालिम तथा अध्ययनको खाँचो त्यत्ति बेला पर्याप्त थियो । अन्य संचार माध्यमका समाचार ढाँचा अनुसार पत्रकारितामा कलम चलाएकै भरमा पनि उत्तरी क्षेत्रमा दुःखसुख र खाँचोका कुरा, कृषकका गुनासाहरू राष्ट्रव्यापी रूपमा फैलाउने सामर्थ्य जुटाइसकेका थिए । २०५९ सालसम्म आइपुग्दा केहि संख्यामा राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकाहरूमा दामनपालुङ आसपासका समाचारहरू छापिन थालिसकेका थिए तर स्थानीय स्तरबाटै पत्रिका प्रकाशन गर्ने अभियान भने ०६१ सालसम्म पनि सफल हुन सकेन । अनेकौं समस्याहरूका बाबजुद पनि केहिको संख्यामै भए पनि क्रियाशील पत्रकारहरूले गाउँका सबैलाई होसियारी बनाउन भने सफल भै नै रहे । सामुदायिक संचार केन्द्रका दीपक हमाल भने रेडियो संचालनको अभियानका ०५६ सालतिरैबाट लागिरहे । निरन्तर रूपमा सूचना तथा संचार मन्त्रालय धाउने र माग अनुसारको कागजात मन्त्रालय ओसार्ने काममा जुटिरहे । यो मन्त्रालय धाउने अभियानले २०६० सालतिरसम्म पनि सफलता पाएन । ०५६ सालतिर दर्ता भएको पालुङ बहुउदेश्यीय सहकारी संस्था पनि रेडियो खोल्ने विषयमा चासो देखाउन थाल्यो । सामुदायिक संचार केन्द्रको जनशक्तिमात्रैले पनि रेडियो नखुल्ने र सहकारीको अर्थले मात्र पनि रेडियो नखुल्ने अवस्था सिर्जना भएपछि दुई वटैको सहकार्यमा रेडियो खोल्ने सहमति जुट्यो । हाल ब्रोडकाष्टिङ एसोसियसन अफ नेपाल ब्यानका अध्यक्ष भएका विष्णुहरि ढकालको मकवानपुरे संचार यात्रा पनि करिब यहिनिरबाटै शुरू भयो । सरकारीका अध्यक्ष भएका र यसअघि नै रेडियो संचारमा अभ्यस्त भैसकेको हुँदा एफएम दर्ताको जिम्मा पनि उनले नै सम्हाले र ०६०/०६१ मा सूचना तथा संचार मन्त्रालयको एफएम दर्ता १०६/०६०/०६१/५४९ मा पालुङ बहुउदेश्यीय सहकारी संस्थाको नाममा रेडियो पालुङ एफएम १०७.२ मेगाहर्जको नाममा इजाजत प्राप्त गर्‍यो । तत्पश्चात २०६१ साल असार २१ गते मंगलबार विहान ८:२१ बजे स्थानीय पुरोहितहरूबाट मन्त्रोच्चारण गरि विधिवत् प्रसारण शुरूवात् भयो ।

यसपछि कुमार नेगी, दीपक हमाल, कपिल ढकाल, सुरेन्द्रमान प्रधान, इच्छापूर्ण कार्की, वैकुण्ठ ढकाल, सिताराम बयलकुटी, मनोहर ढकाल, गीता सुँयाल, वविता ढकाल, राम कार्की, रामप्रसाद ढकाललगायतको समूह सक्रिय रूपमा एफएम प्रसारणमा देखिए ।

यससँगै राजकुमार कार्की, राजकुमार केसी, जागृत रायमाझी, हिरेन्द्र रायमाझीलगायतले फेरि छापा पत्रकारितालाई निरन्तरता दिने जाँगरका साथ हेटौंडामा छापिने गरि अभ्यासको परिशिष्टाङ्क स्वरूप शुरूमा पाक्षिक र पछि साप्ताहिकको शुरूवात् भइ ४५ अंकमा यसको पनि अन्त्य भयो । २०६४ साल भाद्र २ गतेबाट बज्रबाराहीका शन्तराम बिडारी, पालुङका पुष्कल ढकाल लगायतको सममूहले साप्ताहिक पत्रिका दामनपोष्टको प्रकाशन शुभारम्भ गर्‍यो । काठमाण्डौबाट प्रकाशित पत्रिकाले मकवानपुरलाई बढी प्राथमिकता दिएको छ । बिक्री र सामाग्री दुबै हिसाबले मकवानपुर महत्वपूर्ण रहेको प्रधानसम्पादक शन्तराम बिडारीको मत छ ।

मुलुकको बदलिँदो परिस्थिति, साँगुरो संसार, संचारका साधनहरूको विकाससँगै फेरि एक युवा समूह दामनमा एफएम स्थापना गरि आधा नेपालको भूभागमा प्रसारण सुनाउने अभियानमा लागे ।

दिपक हमाल, सुरेन्द्रमान प्रधान, वैकुण्ठ ढकाल, इच्छापूर्ण कार्की, रामबहादुर बस्नेत, मनोहर बस्नेत, श्रीराम कार्की, प्रमोद जोशी, मुक्तिनाथ उप्रेतिलगायतको समूह यो अभियानमा जुटे । करिबकरिब गाउँमा हल्ला मात्र शुरू हुँदा प्रतिध्वनि मिडिया प्रा.लि. कम्पनी रजिष्ट्रर कार्यालयमा दर्ता भई मन्त्रालयमा दर्ता प्रकृयामा पुगिसकेको थियो । समाजमा हरेक क्षेत्रमा स्वस्थ प्रतिस्पर्धा हुनु पर्छ, समाजको हितमा निर्णय हुनु पर्छ र हरेक मानव कार्य व्यवशायिक हुनु पर्छ भन्ने समूह यो अभियानमा लागे । निरन्तर एक महिनाको प्रयास पछि सूचना तथा संचार मन्त्री दिलेन्द्रप्रसाद बडुको कार्यकाल बि.सं. २०६३ भदौ १३ गते १ हजार वाट क्षमताको प्रसारण इजाजत पायो । श्रावण १९ गते कम्पनी दर्ता गरि छिट्टै इजाजत प्राप्त गरेपछि एफएम प्रसारणका लागि हतार गरे । आ-आफू कार्यरत संचार संस्था छोडी स्थानीयस्तरकै संचारकर्मीहरूको संख्या बढाउन तालिम लगायतका कार्यक्रमहरू संचालन गरि मंसिर २९, २०६३ को साँझ ७:०७ बजे कलसाइनबाट प्रसारण शुभारम्भ गरियो । यतिबेला उत्तरी क्षेत्रमै दुइ वटा एफएम भैसकेको छ । उता सदरमुकाममा हेटौडा एफएम मात्रै प्रसारणमा थियो ।

यतिबेलासम्म आइपुग्दा नयाँ पुराना गरि झण्डै ५० जनाको हाराहारीमा सूचनाविभागबाट प्रेस प्रतिनिधि प्रमाणपत्र लिनेहरू भइसकेका छन । एफएमको प्रसारण पछि छापामाध्यममा पनि बलियो उपस्थिति जनाउनु पर्छ भनेर प्रतिध्वनि मिडिया प्रालिकै प्रकाशनमा प्रतिध्वनि न्यूज अपडेड नामक पहिलो पटक रंगीन साप्ताहिक पत्रिका प्रकाशन शुरू भयो । त्यसले पनि लामोसमय निरन्तरता पाउन सकेन् । विद्युतीय संचार माध्यमपछि उत्तरी क्षेत्रमा छापा पत्रकारिता फेरि ओझेलमा परेको महशुस हुन थाल्यो । राष्ट्रिय दैनिकसँग आवद्ध संचारकर्मीहरू पनि आ-आफू कार्यरत एफएममा सक्रिय भएपछि राष्ट्रिय छापामा पालुङका समाचारहरू क्रमिक रूपमा घट्न थालेका छन् । यसै बेला फेरि स्थानीय स्तरमा क्रियाशील संचारकर्मीहरूको प्रकाशन संस्था मकवानपुर संचार विकास समूहको जन्म भयो । सुरजकुमार भुजेल प्रकाशक रहेको खबरपत्रिकामा संचारमा झ्वाट्ट देखा परेका जितेन्द्र प्रधान प्रधानसम्पादक, राजेश श्रेष्ठ व्यवस्थापक, राजकुमार केसी सम्पादक लगायतले हेटौंडाको न्यू लाइट अफसेट प्रेसबाट छापिने गरि ६ पृष्ठको पत्रिका शुरूवात गरेको छ-२०६५ बैशाख ३० गतेबाट । यो पंक्तिसम्म आइपुग्दा विकास खबरपत्रिकाको निरन्तर प्रकाशन छ । २०६८ सालमा राजकुमार केसी प्रकाशक र हरिशरण रायमाझी सम्पादक रहेको मध्यनजर नामक साप्ताहिक पत्रिका प्रकाशन शुरू भयो । त्यो पनि केहि अंक प्रकाशन भएर बन्द भयो । त्यसैगरी शुरूमा साप्ताहिक रूपमा निस्केको सोधीखोजी साप्ताहिक १० अंकजति छापिएर बन्द भयो ।

सुरेन्द्रमान प्रधान प्रकाशक र कुमार नेगीको सम्पादकत्वमा बाइरोड साप्ताहिक केहि अंक छापिएर बन्द भयो । २०७४ भदौदेखि नेगीको सम्पादकत्व शान्तिपुर दैनिक प्रकाशन भइरहेको छ । जनमुखी साप्ताहिक पनि प्रकाशनमा आएको छ । उत्तरी क्षेत्रको सामाग्रीलाई प्राथमिकतामा संचारको कान्छो पुस्ता विकासखबर डटकम, दामन पोष्ट डटकम, थाहापाटी डटकम प्रसारण भइरहेको छ ।

सञ्चारको विकासक्रमको प्रसङ्ग चलिरहँदा सामुहिकता र व्यवसायिकताको चरम अभाव छ । सामूहिक भावनाको विकासको लागि भनेर २०७४ साल माघ २७ गते काठमाण्डौंमा भेला गरी थाहा-काठमाण्डौं पत्रकार समाज गठन गरिएको छ । यसले ठूलो काम केहि गर्न नसके पनि उत्तरी क्षेत्रको सञ्चारको इतिहास खोज्ने कामम गर्छ तत्कालका लागि । अहिले शिशुकालमा छ, नीति, योजना, कार्ययोजना र कार्यक्रमहरू बन्दै जालान ।

संचारको विकासका हिसावमा उत्तरी क्षेत्र कुनै क्षेत्रभन्दा पछाडि परेको छैन । तर यसको निरन्तर ताले फेरि उहि इतिहासलाई नै सम्झाउँछ । भनिन्छ नि विगतले आगतलाई संकेत गर्छ ।

(यो लेख मकवानपुरको उत्तरी क्षेत्रको सञ्चारको उत्खननको प्रयासको थालनी हो । यसलाई पूर्णता दिनका लागि विज्ञ पाठकवाट सुझाब सल्लाहको अपेक्षा गरिएको छ ।)

खै ? अझै बनेन किसान "सुरक्षा कोष"

कृषि विकास मन्त्रालयले किसान सुरक्षा र पेन्सन कोष खडा गर्ने योजना अघि सारेको तीन वर्ष बित्दा समेत कोष खडा हुन सकेको छैन । उक्त योजना कार्यान्वयनमा ल्याउने जिम्मा पाएको राष्ट्रिय किसान आयोगले नै सक्रियता नदेखाउँदा कोष स्थापना हुन नसकेको मन्त्रालयका सहसचिव काशिराज दाहालले बताए ।

कृषिलाई मर्यादित र कृषकहरूको आर्थिक अवस्थालाई सबल व्यवस्थित र सुरक्षित बनाउन कृषि विकास मन्त्रालयले २०७२ सालमा किसान सुरक्षा कोष खडा गर्ने प्रतिबद्धता गरेको थियो । मन्त्रालयले कोष खडा गर्नकै लागि करिब ६ लाख बजेट विनियोजन गरी किसानको वर्गीकरण अध्ययनसमेत गरेको थियो । अध्ययन गरे पनि किसान ऐन नहुँदा कोष खडा गर्न समस्या आएको सहसचिव दाहालको भनाइ छ । साथै उनले कृषि विकास मन्त्रालयले अघि सारेको उक्त योजना कार्यान्वयनमा ल्याउने जिम्मा राष्ट्रिय किसान आयोगलाई दिइसकेको हुँदा आयोगको सक्रियता हुनुपर्ने बताएका छन् ।

किसानको हितको रक्षा गर्दै कृषि उत्पादनमा नेपाललाई आत्मनिर्भर बनाउने उद्देश्यले करिब डेढ वर्षअघि नै सरकारले राष्ट्रिय किसान आयोग गठन गरेको थियो । कृषि क्षेत्रको आधुनिकीकरण, व्यावसायीकरण र विविधिकरण गरी किसानको हित संरक्षण एवं प्रवर्द्धन गर्न सघाउने अवधारणामा आयोग गठन भएको हो । 'आयोगले नै किसान सुरक्षा कोष कोष खडा गर्ने जिम्मा लिनुपर्छ,' दाहालको भनाइ छ ।

राष्ट्रिय किसान आयोगका अध्यक्ष चित्रबहादुर श्रेष्ठले देश संघीय संरचना गइसकेकाले पुरानो संरचनामा विवाद आएको हुँदा उक्त आयोजनाको फाइल लामो समय राष्ट्रिय योजना आयोगमा अड्केको बताए । मन्त्रालयभन्दा राष्ट्रिय किसान आयोगकै कार्य सुस्त भएका कारण पनि किसान सुरक्षा कोष खडा हुन केही ढिलाइ भएको उनको भनाइ छ । तर, कृषि विकास मन्त्रालयले किसान

मन्त्रालयले आम्दानीको आधारमा किसानलाई वर्गीकरण गरेको छ । यसअनुसार वार्षिक दुई लाखसम्म आम्दानी गर्ने सीमान्तकृत, तीन लाखसम्म आम्दानी गर्ने साना किसान, आठ लाखसम्म आम्दानी गर्ने मध्यम, २० लाखसम्म आम्दानी गर्ने ठूला र २० देखि ५० लाख वा सोभन्दा बढी आम्दानी गर्ने किसानलाई व्यावसायिक भनी वर्गीकरण गरिएको छ ।

ऐन नहुँदा र आयोगको सुस्तताका कारण कोष खडा गर्नमा ढिलाइ भएको बताइरहँदा राष्ट्रिय किसान आयोगका अध्यक्ष चित्रबहादुर श्रेष्ठले देश संघीय संरचाना गइसकेकाले पुरानो संरचनामा विवाद आएको हुँदा उक्त आयोजनाको फाइल लामो समय राष्ट्रिय योजना आयोगमा अड्केको बताए । कार्यविधि तयार पार्ने जिम्मेवारी पाइए पनि विभिन्न तहको निर्वाचन, संघीय प्रणाली र राजनीति अस्थिरताको कारण देखाउँदै काम अघि बढाउन नसकिएको अध्यक्ष श्रेष्ठले बताए । उनले भने, 'देश संघीय संरचना गएकाले अब नयाँ संरचनामा छलफल गरी किसान सुरक्षा कोष खडा प्रक्रिया अघि बढाउनुपर्ने देखिएको छ ।'

कृषि विकास मन्त्रालयले किसान वर्गीकरणका आधारमा ६० वर्ष पूरा गरेका किसानलाई सुविधा उपलब्ध गराउन प्रतिवेदन तयार गरेको थियो । मन्त्रालयले समानुपातिक रूपमा कृषि सेवा तथा सुविधा उपलब्ध गराउन किसानलाई व्यावसायिक ठूला, निर्वाहमुखी, सिमान्तकृत र भूमिहीन तथा कृषि मजदुर गरी पाँच वर्गमा वर्गीकरण गरी सोहीआधारमा पेन्सन वितरण गर्ने योजना तयार पारेको थियो ।

यस्तै, साना, मध्यम, ठूला र व्यावसायिक किसानको हकमा किसानले वार्षिक आम्दानीको एक प्रतिशतका दरले कोषमा रकम जम्मा गरेपछि राज्यले क्रमशः २ सय १ सय, ५० र १० प्रतिशतका दरले थप रकम जम्मा गरिदिनुपर्ने व्यवस्था गरिने उल्लेख थियो । मन्त्रालयले आम्दानीको आधारमा किसानलाई वर्गीकरण गरेको छ । यसअनुसार वार्षिक दुई लाखसम्म आम्दानी गर्ने सीमान्तकृत, तीन लाखसम्म आम्दानी गर्ने साना किसान, आठ लाखसम्म आम्दानी गर्ने मध्यम, २० लाखसम्म आम्दानी गर्ने ठूला र २० देखि ५० लाख वा सोभन्दा बढी आम्दानी गर्ने किसानलाई व्यावसायिक भनी वर्गीकरण गरिएको छ ।

भत्ताकै लागि 'नागरिकता'

◆ विकास संवाददाता

मकवानपुरको टिस्टुङमा जन्मेका ९० वर्षीय लालबहादुर गोलेले अहिलेसम्म पनि नागरिकता पाउन सकेका छैनन्। तीन वर्षअघिसम्म हेटौंडास्थित जिल्ला प्रहरी कार्यालयको कम्पाउन्ड बाहिरको सडकमा उनी जोतिषी बनेर हात हेर्थे।

एक्कासि बिरामी भएर सडकमा नै थला परेपछि हेटौंडास्थित मानव सेवा आश्रमले सडकबाट नै उद्धार गरेर औषधोपचार गरेको थियो। अहिले उनी आश्रमकै संरक्षणमा छन् । आश्रममा साबिकको मनहरि गाविस रजैयाकी ७६ वर्षीय आशामाया मगर पनि विगत तिन वर्षदेखि आश्रय लिएर बसेकी छन्। उनलाई पनि आश्रममा अभियन्ताहरूले सडकवाट उद्धार गरेर ल्याएका हन् । गोलेका परिवार छोराछोरी र नातिनातिना टिस्टुङको दुर्गम बस्ती गिम्दीमा बसिरहेका छन् भने मगरका आफन्तहरु रजैयाबाट अन्यत्र बसाइँ सरेका छन्। तर, यी दुवैले कहिले पनि नागरिकता बनाएनन्। उनीहरूले नागरिकताको प्रमाणपत्रको महसुस पनि गरेनन् ।

आश्रममा बस्ने गोले र मगर मात्र होइनन् मकवानपुरस्थित मानव आश्रम, चुरियामाईस्थित दिव्य सेवा निकेतन वृद्धाश्रम, हटियास्थित श्रीमद्भागवत् ज्ञान सञ्चार वृद्धाश्रम, हेटौंडा १ चौकीटोलस्थित ओम वृद्धाश्रम र हेटौंडा ७ कृष्णप्रणामी वृद्धाश्रमका वृद्धवृद्धा नागरिकताविहीन छन्। वृद्धवृद्धाहरुको उद्धार, संरक्षण र स्याहारसुसार गर्दै आएका हेटौंडास्थित मानव सेवा आश्रमका प्रमुख रामजी अधिकारीका अनुसार आश्रमलगायत विभिन्न वृद्धाश्रममा रहेका अधिकांश वृद्धवृद्धाहरु नागरिकताविहीन छन्। वृद्धवृद्धाहरूलाई नागरिकता उपलब्ध गराउन सकेमा आश्रममा पनि उनीहरूको मनोबल बढ्ने र नेपाली नागरिकताविहीन भएर मर्न नपर्ने वृद्धाश्रम सञ्चालकहरूको धारणा छ।

'वृद्धाश्रममा रहेका ७० वर्ष उमेर पार गरेका वृद्धवृद्धाहरूलाई नागरिकता दिलाउन सकेमा वृद्धाश्रम थोरै भए पनि आत्मनिर्भर हुने मानवसेवा आश्रमका प्रमुख अधिकारी बताउँछन्। 'वृद्धवृद्धाहरूले नागरिकता पाएमा मासिक २ हजार रूपैयाँ वृद्धभत्ता पाउने थिए,' उनले भने, 'त्यो भत्ता उनीहरूको स्याहारसुसार र खानपिनमा आश्रमले खर्च गर्ने थियो।' मकवानपुरका ५ वटा वृद्धाश्रममा ७० वर्ष नाघेका एक सय २५ भन्दा बढी वद्धवृद्धाहरु रहेका छन्। तीमध्ये ७ जना भारतीय पनि छन्। सबैभन्दा बढी मानवसेवा आश्रममा ७० जना वृद्धवृद्धाहरु छन्। मकवानपुरका विभिन्न वृद्धाश्रममा रहेका वृद्धवृद्धाहरूलाई नागरिकता प्रमाणपत्र उपलब्ध गराउन वृद्धाश्रम सञ्चालकहरूले प्रमुख जिल्ला अधिकारीलाई भेटेर पटक-पटक अनुरोध गर्दै आएका छन् तर उनी पनि सकारात्मक देखिन्छन्, दिन भने सकेका छैनन्।

आश्रममा रहेका वृद्धवृद्धाहरूले सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्ति गर्न नागरिकता प्रमाणपत्रको माग गरेका हुन् । सामाजिक सुरक्षा भत्ताबाहेक अन्य प्रयोजनका लागि उनीहरूलाई नागरिकताको आवश्यकता नै छैन। '७० वर्ष पार गरेका वृद्धवृद्धाहरूलाई नागरिकता दिन समस्या भए सामाजिक सुरक्षा भत्ता उपलब्ध गराइदिए हुन्थ्यो,' श्रीमद् भागवत् ज्ञान सञ्चार वृद्धाश्रमका सञ्चालक हरि सिग्देलले भने, 'आश्रमका वृद्धवृद्धाहरूलाई नागरिकता दिन समस्या भए सरकारले ७० वर्ष पार गरिसकेका वृद्धवृद्धालाई वृद्धभत्ता उपलब्ध गराइदिनुर्पयो।' हेटौंडा उपमहानगर पालिकाका मेयर हरिबहादुर महत वृद्धाश्रमका वृद्धवृद्धालाई नागरिकता दिने कुरामा सकारात्मक रहेका छन्। तर कसरी उपलब्ध गराउने प्रक्रिया र विधिका बारेमा प्रजिअसँग कुराकानी गर्ने बताएका छन्।

प्रदेश-३ का मन्त्रालयलाई प्रारम्भिक बजेट ५ करोड

◆ विकास संवाददाता

सरकारले प्रदेश ३ का मन्त्रालयहरूको प्रारम्भिक खर्चका लागि प्रत्येकलाई ५ करोड रकम निकासा गरेको छ। प्रदेश प्रमुखको खर्चसहित विभिन्न मन्त्रालय तथा सचिवालयमा कोष तथा लेखा नियन्त्रकको कार्यालयमार्फत रकमको अख्तियारी पठाइएको हो।

कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय मकवानपुरका नियन्त्रक नारायणदत्त शर्माले प्रारम्भिक खर्चस्वरुप मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, आन्तरिक मामिला तथा कानुन मन्त्रालय, आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय, भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय, सामाजिक विकास मन्त्रालय र भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयमा ५/५ करोड रकम निकासा भइ आएको बताए।

शर्माका अनुसार प्रदेश प्रमुखको तलबी खर्च तथा अन्य रासनपानीका लागि १४ लाख ८८ हजार रूपैयाँ छुट्टयाइएको छ। त्यसैगरी प्रदेश प्रमुखको कार्यालयका लागि कर्मचारी तथा आन्तरिक व्यवस्थापनका लागि प्रदेश प्रमुखको कार्यालयमार्फत २ करोड रूपैयाँ निकासा भएको शर्माले बताए।

यसैगरी प्रदेशसभा सचिवालयको प्रारम्भिक खर्चका लागि सरकारले कोष तथा लेखा नियन्त्रकको कार्यालयमार्फत १० करोड पैयाँ रकम विनियोजन गरेको छ । उक्त खर्च प्रदेशसभाको हल व्यवस्थापन तथा अन्य आन्तरिक व्यवस्थापन गर्न दिइएको हो। त्यस्तै प्रदेशका मन्त्रालय, प्रदेशसभाको हल तथा अन्य सरकारी निवास मर्मत-सम्भार तथा रंग रोगनका लागि ५० लाख पठाइएको भवन प्रविधि तथा तालिम अनुसन्धान केन्द्रका प्रमुख सुदीप आचार्यले जानकारी दिएका छन्। आवश्यक भवनहरुको मर्मत-सम्भार र रंग-रोगन गर्न भवन प्रविधि तथा तालिम अनुसन्धान केन्द्रलाई जिम्मा दिइएको छ। कोष नियन्त्रक शर्माका अनुसार एक साताअघि पठाइएको उक्त रकममध्ये हालसम्म कुनै रकम निकासा गरिएको छैन। मन्त्रालयको सचिव नआइसकेकाले सरकारले पठाएको रकमे निकासा हुन नसकेको हो।

उद्योगलाई कर छुट दिनेछु: पौडेल

◆ विकास संवाददाता

मुख्यमन्त्री डोरमणि पौडेलले उद्योग स्थापना गर्दा समयावधि तोकेर कर छुट दिन आफू तयार भएको बताएका छन्। उनले उद्योगीको सुझावकै आधारमा अघि बढ्ने पनि बताए। 'हेटौंडा नगरपालिकाको प्रमुख हुँदादेखि नै मैले मकवानपुरलाई औद्योगिक जिल्ला घोषणा गर्नुपर्छ भन्ने कुरा उठाएको थिएँ,' उद्योग संघ मकवानपुरले उनको सम्मानमा आयोजना गरेको कार्यक्रममा मुख्यमन्त्री पौडेलले भने, 'अहिलेसम्म सरकारले सुनेन, हामी नै निर्णय गर्ने ठाउँमा पुगेका छौं, त्यसबारे उचित निर्णय लिन्छौं।'

नीति नै गलत हुँदा उद्योगको विकास हुन नसकेको भन्दै उनले भएका कानुनसमेत लागू हुन नसकेको स्विकारे। हेटौंडाका उद्योगी व्यवसायीले मुख्यमन्त्री डोरमणि पौडेललाई नयाँ स्थापना हुने उद्योगलाई ५ वर्षसम्म कर छुट दिन आग्रह गरेका छन्। मुख्यमन्त्री पौडेलसमक्ष व्यवसायीहरूले उद्योग क्षेत्रका समस्या समाधानका लागि समेत आग्रह गरेका छन्। संघका तर्फबाट कार्यपत्र प्रस्तुत गर्दै उद्योगीहरूले कच्चा पदार्थ आयातमा छुट दिन आग्रह गरे। '१० प्रतिशत महँगो भए पनि स्थानीय उत्पादनलाई प्राथमिकता दिन आग्रह गरेका हौं,' पौडेलसँगको भेटपछि उपाध्यक्ष स्वागतराज प्याकुरेलले भने, 'उद्योगमा देखिएका सबै समस्या समाधानका लागि आग्रह गरेका छौं।'

उद्योग दर्ता एकद्वार प्रणालीबाट गर्न आग्रह गर्दै उद्योगीहरूले नियमित बिजुली, पानीको आपूर्ति गरिदिन आग्रह गरेका थिए। ९९ वर्ष भोगअधिकार सहितको लिज (भाडा) को व्यवस्था मिलाइदिन पनि उनीहरूले आग्रह गरेको अध्यक्ष नवराज अर्यालले जानकारी दिए। अध्यक्ष अर्यालका अनुसार हेटौंडा औद्योगिक क्षेत्रमा उद्योग आउने क्रम जारी रहे पनि जग्गा उपलब्ध हुन सकेको छैन। नयाँ उद्योगको स्थापना गर्न सकिने, ऊर्जामा आत्मनिर्भर रहेको र खानीमा आधारित उद्योगको लागि हेटौंडा उपयुक्त रहेको उद्योगीले औंल्याएका छन् ।

देशकै नमूना मुख्यमन्त्री बन्छु: पौडेल

◆ विकास संवाददाता

प्रदेश नम्बर ३ का मुख्यमन्त्री डोरमणि पौडेलले देशकै नमूना र आदर्श मुख्यमन्त्री बनेर सेवा गर्ने बताएका छन् । प्रदेश र जनताको विकास र आर्थिक उन्नतीका लागि जोखिमपूर्ण र अनुकरणीय काम गर्न पछि नहट्ने उनको भनाइ छ । मदन भण्डारी फाउण्डेसन मकवानपुरले बिहीबार हेटौंडामा गरेको स्वागत् तथा सम्मान कार्यक्रममा संघीयता नेपालकै लागि नयाँ प्रणाली भएकाले प्रशस्त सम्भावनासूगै समस्याहरू धेरै रहेको बताए । 'देशकै नमूना र आदर्श मुख्यमन्त्रीमलाई अत्यन्तै ठूलो जिम्मेवारी सुम्पनुभएको छ,' उनले भने, 'यत्ति ठूलो भारीलाई ठिक ढंगबाट ठीक ठाउँमा पुऱ्याएर सहजताका साथ बिसाउने छु ।' आमनेपाली जनता र देशले आफ्नो कामलाई हेरिरहेको भन्दै उनले जनताको भरोसा, विश्वासलाई कुनै पनि हालतमा टुट्न नदिने उनले दाबी गरे । चुनौतीका ठूला पहाडहरू रह पनि सम्भावना र अवसरहरू प्रसस्तै रहेको भन्दै त्यसको समाधान खोज्दै समृद्ध प्रदेश बनाउन कुनै कसर बाूकी नराख्ने पौडेलको भनाई थियो । समृद्ध नेपाल र प्रदेश निर्माण र नेपालीको मुहारमा हूासो ल्याउन सबैको साथ र सहयोग अति आवश्यक रहेको उनले बताए । 'प्रदेश राजधानीका लागि भौतिक संरचना, ऐन कानुन, जनशक्तिको अभाव छ, अझै ९० प्रतिशत कर्मचारी प्रदेश राजधानी आएका छैनन् ।' उनले थपे, 'समस्या, अभावहरू विस्तारै हल हुदै जानेछन्, ऐन कानुनहरू बनाउने छौं अनि विकासमा केन्द्रित हुनेछौं ।' केही महिनामै आफ्नो र पार्टीको प्रतिबद्धता अनुसार प्रदेशमा विकास, निर्माण, सुशासन दिने भन्दै उनले जनतालाई केही समय धैर्य धारण गर्न अनुरोध पनि गरे । उनले मकवानपुरले मुख्यमन्त्री र राजधानी पाएकाले जिल्लाको लागि गर्बको बिषय रहेको भन्दै सबै सरोकारवालाबाट धेरै सहयोग र समन्वयका लागि आग्रह गरे । जननेता मदन भण्डारीको योगदानलाई स्मरण गर्दै मदन भण्डारी फाउण्डेसनका केन्द्रिय सदस्य समेत रहेका मुख्यमन्त्री पौडेलले नेता भण्डारीले देशलाई दिशा निर्देश गरेकाले कहिल्यै भुल्न नसकिने बताए ।

थाहा नगरपालिका,
नगर कार्यपालिका, स्वास्थ्य शाखाद्वारा

आयोडिनको महत्व सम्बन्धी जनहितमा जारी सन्देश

आयोडिन मानव शरीरको लागि महत्वपूर्ण अत्यावश्यक तत्व हो मानब शरीरमा करीब ५० मिलिग्राम आयोडिन हुन्छ । बढिरहेको शिशुहरुको दिमागको विकासको लागि रथाईरोइडको प्रक्रियाको लागि यो तत्व अनिवार्य हुन्छ । नेपालको हिमाली र उच्च पहाडी भू-भागमा आयोडिनयुक्त खाना तथा वनस्पति कम छन् । त्यसैले त्यस क्षेत्रमा गलगाँड र सुस्त मनस्थितिका बालबालिकाको समस्या छ। यो समस्या हटाउने रामबाण भनेको आयोडिनयुक्त नुन नै हो । स्वस्थ मानव शरीरको लागि चाहिने आयोडिनको ९८ प्रतिशत आवश्यकता आयो नुनले पूरा गरिदिन्छ । त्यही भएर नेपालले पनि अंग्रेजी महीनाको फेब्रुवरी आयोडिन महीनाको रूपमा मनाउन थालेको हो। आयोडिन नपुग्दा घाँटीको अगाडिपट्टि रहने थाइरोइड ग्रन्थीका लागि आयोडिन अति आवश्यक तत्व हो। यो ग्रन्थीले उत्पादन गर्ने हर्मोनले

शारीरिक विकास र तन्दुरुस्तीमा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरिरहेको हुन्छ । आयोडिन पुगेन भने शरीरमा शक्ति उत्पादन, उचित तापक्रम कायम र बालबालिकाको वृद्धि प्रक्रिया प्रभावित हुन्छ । मानिसको आयोडिन तरदिनहुँ थप १५० माइक्रोग्राम (०.१५ मिलिग्राम) आयोडिन चाहिन्छ । सन्तुलित भोजन र पर्याप्त पानीबाट यो आवश्यकता परिपूर्ति हुन्छ । दूध, मासु, सागपात र अन्नमा पनि थोरै-थोरै आयोडिन हुन्छ, थाइरोइडले आयोडिन पाएन भने गलगाँडको समस्या आउँछ ।

बालबालिकालाई आयोडिन पुगेन भने गलगाँड मात्र होइन, सुस्त मनस्थिति, लाटो-लठेब्रो, आँखा डेडो हुने, मांसपेशी कमजोर हुने, स्मरणशक्ति कमजोर हुने आदि समस्या आइपर्छ। गर्भवती महिलाको थाइरोइडमा गडबडी आउँदा महीना नपुगी नै व्यथा लाग्न सक्छ । पटकपटक गर्भ खेर गएका महिलाहरू यो समस्यामा झनै होशियार हुनुपर्दछ । गर्भावस्थामा उत्पादन हुने विभिन्न किसिमका हर्मोन र रक्तवहाव बढ्ने हुनाले गर्भवतीहरूको थाइरोइड हल्का बढ्न सक्छ । गर्भावस्थामा महिलाको मिर्गौलाबाट बढी थाइरोइड हर्मोन निष्काशन भएर वा गर्भे शिशु र सालमा पनि आयोडिनको खपत बढ्न गई शरीरमा आयोडिनको कमी हुन सक्छ । गर्भे शिशुको थाइरोइड ग्रन्थी १२ हप्तासम्म आमाबाट आउने थाइरोइड हर्मोनमै निर्भर हुन्छ । गर्भावस्थाको थाइरोइड समस्याबाट आलस्य, कब्जियत, जाडो खप्न नसक्ने, मांसपेशी दुख्ने, निद्रा नलाग्ने, तौल बढ्ने, नाडी दुख्ने, कपाल झर्नेस्वर परिवर्तन हुने, स्मरण शक्ति घट्ने, थाइरोइड ग्रन्थी बढ्ने, आँखा वरिपरि सुन्निने, छाला सुक्खा हुने आदि हुन्छ । यो समस्या भएका गर्भवती महिलाको रक्तचाप बढ्नसक्छ, प्रसूतिपछि पनि अधिक रक्तश्राव हुन सक्छ, कम तौलको बच्चा जन्मिन वा गभभित्रै शिशुको मृत्यु हुन सक्छ । साथै, पटक-पटक गर्भ खेर जाने र रक्त अल्पताको समस्या पनि देखिन सक्छ । यस्तो समस्या हजार गर्भवती महिलामध्ये दुई जनालाई हुन सक्छ । थाइरोइड ग्रन्थीको धपेडी बढ्यो भने नर्भस हुने, गर्मी खप्न नसक्ने, धड्कन बढ्ने, उल्टी आउने, तौल घट्ने, गलगाँड आउने, आँखा ठूलो र बाहिर आएको जस्तो देखिने हुन्छ । यस्तो समस्या भएका महिलाको गर्भ खेर जाने र हुन्छ फेल हुनेसम्मको परिणाम देखिन्छ ।

/f]syfd

समुन्द्री खानामा अत्यधिक आयोडिन पाइन्छ, जुन नेपाल जस्तो भूपरिवेष्ठित देशका लागि 'ल्हासामा सुन छ, कान मेरो बुच्चै' भने जस्तो मात्र हुन्छ । यो अवस्थामा हामीसँग उपलब्ध भरपर्दो विकल्प भनेको आयोडिनयुक्त नुन नै हो। त्यसैले, ढिके वा खुला ठाउँमा राखिएको हैन, प्याकेटको आयोडिनयुक्त नुन प्रयोग गर्नुपर्छ। आयोडिनयुक्त नुन राखिएको खानेकुरालाई धेरैबेर पकाउने वा पटक-पटक तताउने गर्नुहुँदैन ।

यसबाहेक, वेला-वेलामा थाइरोइड हर्मोनको परीक्षण गराउनु बुद्धिमानी हुन्छ । थाइरोइड समस्याले गर्भावस्थामा प्रतिकूल असर पुऱ्याउने प्रमाणित भइसकेको हुनाले गर्भावस्थामा झन चनाखो हुनुपर्छ। गर्भ अगाडि नै थाइरोइडको मात्रा सामान्य अवस्थामा ल्याउनु धेरै बुद्धिमानी हुन्छ । थाइरोइड समस्या भएका महिलालाई परिवार नियोजनको अस्थायी चक्कीले राम्रो नगर्ने हुनाले अन्य विकल्प खोज्नुपर्छ ।

k|tlbg lng'kg][gg sf]dfqf

-गर्भवति महिलाको लागि:
२००/२२० माइकरोग्राम प्रतिदिन
-स्तनपान गराउने महिलाको लागि:
२५०/२९० माइकरोग्राम प्रतिदिन
-१ बर्ष मुनिको शिशुको लागि:
५०/९० माइकरोग्राम प्रतिदिन
-१ बर्ष-११ वर्षको बच्चाहरुको लागि:
९०-१२० माइकरोग्राम प्रतिदिन
- वयस्क तथा किशोरको लागि १५० माइकरोग्राम प्रतिदिन

चलचित्र निर्माणका लागि थाहा कला केन्द्रको छलफल

◆ विकास संवाददाता

मकवानपुरको थाहानगरमा क्रियाशील थाहा कला केन्द्रले निर्माण गर्न लागेको सामाजिक सचेतानामुलक चलचित्रको ८ फागुनमा कलाकार र सञ्चालक समिती बिच प्रारम्भिक छलफल भएको छ । स्थापना कालदेखी नै कला क्षेत्रमा क्रियाशिल थाहा कलाकेन्द्रले समाजमा भैरहेका अनेकौ विकृत बिवषयहरूलाइ उठान गरि चलचित्र निर्माण गर्न लागेको कला केन्द्रका अध्यक्ष सानोबाबु मुक्तानले बताए ।

यस अघि कलाकेन्द्रले थुप्रै कलात्मक गतिबिधिहरू सार्वजनिक गरिसकेको छ । त्यसै सिलसिलामा फरक तवरबाट समाज रूपान्तरणमा अघि बढ्नको लागि उक्त चलचित्र निर्माण गर्न लागेको कला केन्द्रले सोमबार एक कार्यक्रमको बिच चलचित्र निर्माण बिषयक बृहत् समीक्षा तथा छलफल गरेको हो । कार्यक्रममा चलचित्र निर्माण गर्दाको अवसर तथा चुनौतिको बारेमा कलाकार तथा समितिका पदाधिकारिहरूले बोलेका थिए । कार्यक्रममा थाहा कला केन्द्रलाइ अझ सुब्यबस्स्थित ढङ्ग बाट अगाडि बढाउनका लागि विभिन्न पदमा निर्वाचित तथा मनोनित जिम्मेवार सदस्यहरूलाइ प्रमाण पत्र प्रदान गरिएको छ ।

जिम्मेवार सदस्यहरू डान्सिङ्ग म्यानेजर रोशन तामाङ्ग, सिङ्गिङ्ग म्यानेजर बिना मुक्तान , भोलिन्टियर इन्चार्ज युबराज बिस्ट , मिडिया म्यानेजर कौशल्या वाइवा, डिसिप्लेन इन्चार्ज सुरज मुक्तान, सुस्मिता भ्लोन, कृपा गोपाली शुटिङ्ग म्यानेजर तोकराज लो र आर्टिस्ट म्यानेजर सुनसानी थिङ्ग लगायतका कलाकारलाई सुनौलो बिहानी युवा क्लबका अध्यक्ष शर्मिला स्याङ्गतानले प्रमाण पत्र हस्तान्तरण गरेकी हुन् ।

यसै गरि कला केन्द्रका शुभचिन्तक तथा कला प्रेमी , सन्चारकर्मि राममाया वाइबा, मोडल रमेश रिजाल र कला केन्द्रका आजिवन सदस्य सन्जिता श्रेस्ठलाइ कलाकेन्द्रका अध्यक्ष सानोबाबु मुक्तानले मायाको चिनो प्रदान गरे । छिट्टै नै चलचित्र शुटिङ्गको शुभ मुहुर्त निर्धारण गरिने भनि निर्णय समेत भएको कला केन्द्रका सचिब बिना मुक्तानले जानकारी दिईन् ।

संचारकर्मी सिम्रन उत्कृष्ट

◆ विकास संवाददाता

थाहा नगरपालिका वडा नम्बर ३ को खेल्पुडांडामा रहेको पालुङ बहुमुखी क्याम्पसमा प्रजातन्त्र दिवसको उपलक्ष्यमा कविता गोष्ठि भएको छ । गोष्ठिमा उत्कृष्ट रचना प्रस्तुत गर्दै थाहा नगरकी संचारकर्मी तथा क्याम्पसमा मानविकी संकाय प्रथम वर्षमा अध्ययनरत छात्रा सिम्रन खड्का प्रथम हुन सफल भएकी छिन् ।

त्यसैगरि द्वितीयमा व्यवस्थापन संकाय द्वितीय वर्षमा अध्ययनरत छात्रा शिवानी विश्वकर्मा र व्यवस्थापन संकाय तृतीय वर्षमा अध्ययनरत छात्रा संजिता गोपाली तृतीय भएकी छिन् ।

क्याम्पसको वार्षिक क्यालेण्डर अनुसार स्वतन्त्र विद्यार्थी युनियनले आयोजना गरेको कार्यक्रममा पालुङ बहुमुखी क्याम्पसका प्रमुख रामहरि अधिकारीको प्रमुख आतिथ्यता एवं स्वतन्त्र विद्यार्थी युनियन पालुङ क्याम्पसका सभापति मुकेश गोलेको अध्यक्षता रहेको थियो ।

कार्यक्रममा प्रतियोगी विद्यार्थीहरूले आ-आफ्नो रचना बाचन गरेर थिए । प्रतियोगितामा थाहानगरकी संचारकर्मी एवं व्यवस्थापन संकाय तृतीय वर्षमा अध्ययनरत छात्रा मञ्जरी बलामी, सोही वर्षका पार्वती विडारी र मानविकि संकाय प्रथम वर्षका सिर्जना पाठकले सान्त्वना पुरस्कार जितेका छन् ।

प्राध्यापक राजन मिश्रको स्वागत मन्तव्य सहित सुरूभएको कार्यक्रममा क्याम्पसका प्राध्यापक तोयानाथ का ले र विजय बाबु बस्नेतले निर्णायक थिए । प्राध्यापक सन्तोष हमालले कार्यक्रम सञ्चालन गरेका थिए । विद्यार्थीलाई सधै पढाईमा मात्र लाग्न नभई साहित्यिक क्षेत्रमा समेत रूचि बढाउने उद्देश्यले आयोजना गरिएको क्याम्पसले जनाएको छ ।

शंखमूललाई धार्मिक तथा पर्यटकिय स्थल बनाइने

◆ विकास संवाददाता

बिश्वकै ३ संखमुल मध्येको एक मानिने थाहा नगरपालिकाको पालुङमा रहेको शंखमूललाई धार्मिक तथा पर्यटकिय स्थल बनाइने भएको छ । बगरको रूपमा रहेको शंखमुललाइ पवित्र धामको साथै पर्यटकिय स्थलको रूपमा बिकास गर्न लागिएको निर्माण समितिले जनाएको छ । यसैबीच थाहा नगरपालिकाका नगर प्रमुख लबशेर विष्ट समक्ष त्रिवेणी शंखमूल-नारदतीर्थ दिव्यधाम निर्माण समितिले निर्माण पस्तावना पत्र पेश गरेको छ । समितिका अध्यक्ष कमल कुमार केसी, उपाध्यक्ष सूर्यबहादुर थापा, सचिव सहदेव ढकाल लगायतको टोलीले प्रमुख समक्ष निर्माणसम्बन्धी प्रस्तावना पत्र पेश गरेक हो ।

हाल शंखमुललाइ मान्छे जालाउने घाटको रूपमा चिनिदै आएकोमा पबित्र धामको रूपमा चिनाउनका लागि काम गरिरहेको शखंमुल निर्माण समितिमा अध्यक्ष केसीले जानकारी दिए । जसका लागि १०८ शंखधारा, ६४ शिवलिंग, बृद्धबृद्धाहरूलाइ जमघट गर्ने तथा समय बिताउने आरामदायी हल, धार्मिक पुस्तकालय र भजनालय समेत बनाउने प्रस्तावमा उल्लेख गरिएको छ । मृत्यु पश्चात अन्त्यस्टि गरिने स्थानलाई ब्यवस्थित बनाउन २०५६ सालमा पाटी र मृत्युशैया निर्माण गरिएको थियो ।

विडारी राष्ट्रिय सभा सदस्यमा मनोनित

◆ विकास संवाददाता

राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीले सरकारले सिफारिस गरेका मकवानपुरका रामनारायण विडारी सहित ३ जनालाई राष्ट्रियसभा सदस्यमा मनोनित गर्नुभएको छ । ९ फागुन बिहान बसेको मन्त्रीपरिषद्को बैठकले अघिल्लो सरकार ले जाँदा जाँदै नियतवश राष्ट्रियसभामा सिफारिस गरेका ३ जनाको नाम फिर्ता लिँदै उनीहरूको ठाउँमा नयाँ ३ जनाको नाम सिफारिस गरेको हो ।

मन्त्रिपरिषद बैठकले गरेको सिफारिस अनुसार डा. युवराज खतिवडा, वरिष्ठ अधिवक्ता रामनारायण विडारी र विना पौडेल राईलाई राष्ट्रपति भण्डारीले राष्ट्रियसभा सदस्यमा मनोनयन गरेकी हुन् । विडारी माओवादी केन्द्रका पोलिट्ब्युरो सदस्य, निवर्तमान संविधानसभा सदस्य तथा कानुनका जानकार व्यक्ति हुन् । संविधान निर्माणको काममा रातदिन नभनी सक्रिय रहेका बिडारी तत्कालिन राष्ट्रिय पञ्चायत सदस्य तथा थाहा आन्दोलनका अभियन्ता रूपचन्द्र बिष्टका उत्तराधिकारी समेत हुन् ।

कानुनविद् पनि भएको, संविधान निर्माणमा विशेष भुमिका निर्वाह गरेको र अपठ्यारो कानुनी अड्चनका बेला पनि सबैसंग समन्वय गरेर कानुनी निकास खोल्न सक्ने व्यक्तिका रूपमा वरिष्ठ अधिवक्ता बिडारीलाई एमाले र माओवादी दुबै दलका तर्फबाट प्राथमिकताका साथ अघि बढाइएको विशेष सुत्रबाट थाहा भएको छ ।

थाहा आन्दोलनका अगुवा तथा दार्शनिक स्वर्गिय रूपचन्द्र विष्टका उत्तराधिकारी मात्र होइन सोही अभियानका अभियन्ता बिडारी यसपटक मकवानपुर-२ बाट प्रतिनिधीसभा सदस्यमा उमेद्वार बन्ने चर्चा चलेपनि अन्तत एमालेलाई नै दुबै सिट दिनुपर्ने सहमति भएपछि पछि हटेका थिए । विडारी संविधान बनाउन गठित पाँच सदस्यीय विशेषज्ञ टिमका सदस्य मात्र होइन सबैदलका नेता सम्मिलत कार्यदलमा पनि सदस्य थिए । 'कानुन निर्माण तथा संविधान बनाउने क्रममा चरम विवाद हुँदा पनि अन्तराष्ट्रिय अभ्यास र नेपालको सन्दर्भलाई हेरेर मध्यमागी बाटो खोज्दै छिटो भन्दा छिटो संविधान जारी गर्न बिडारी निक्कै चिन्तीत देखिन्थे'- उनको भुमिकाबारे खुलाउँदै एक एमाले नेता भन्छन् ।

त्यो बेला विडारी लगायतका टिमले दिँउसो मात्र होइन रातभरी समेत काम गरेको प्रशस्त उदाहरण छ । त्यतीमात्र होइन यो बीचमा निर्माण भएका करिव एक सय भन्दा बढी कानुनहरू मध्ये प्राय हरेक कानुन निर्णाणमा उनी संलग्न र हेको बताइन्छ । त्यसमध्ये अधिकांश कानुन निर्माणका क्रममा गठित कार्यदलको संयोजकका हैसियतले पनि उनले महत्वपूर्ण ढंगले काम गरेका थिए । राष्ट्रिय पुनर्निर्माण प्राधिकरण सम्वन्धी ऐन, व्यवस्थापिका संसद नियमावली, सजाय निर्धारण तथा कार्यान्वयन गर्ने विद्ययेक, महाअभियोग सिफारीश समिति तथा विभिन्न छानवीन समितिहरूमा उनको महत्वपूर्ण भुमिका भएकै कारण एमाले र माओवादी दुबै दलका अध्यक्षले उनको नाम प्रश्ताव गरेका हुन् ।

ज्ञापनपत्र बुझ्दै नगर .. .. ..

थियो । अब चाडै प्रत्यक विद्यालयको अनुगमन हुने समते विष्टले बताए ।

त्यसैगरि १० फागुनमै नेपाल विद्यार्थी कर्मचारी यनियन थाहा नगरका संयोजक मधुसुदन रायमाझी सहित विभिन्न विद्यालयमा कार्यरत कर्मचारीले विद्यालयमा कर्मचारीहरूको दरबन्दी सहित तलब भत्ता, सञ्चयकोष, ग्रेड, निवृत्तिभरण, औषधी उपचार खर्च, विमा, पोशाख लगायतका सुविधाको व्यवस्था गराउनु पर्ने भन्दै ५ बुँदे ज्ञापन पत्र बुझाएका छन् । पत्रमा थाहा नगर पालिकाको शिक्षा कार्यालयमा विद्यालय कर्मचारीको अभिलेख अविलम्ब अध्यावधिक गराई कर्मचारीहरूको अभिलेख राख्ने व्यवस्था गरिनु पर्ने, थाहाको शिक्षा समितिमा कर्मचारीको समेत प्रतिनिधित्व गराउनु पर्ने, लगायतका माग छन् । ज्ञापन पत्र बुझ्दै नगर प्रमुख विष्टले अब थाहामा छिट्टै ऐन नियम बन्ने र सबै कर्मचारीको हक हितलाई अटाउने बताए । साथै प्रमुख विष्टले नगरपालिकाबाट हुनुपर्ने सम्पूर्ण सहयोग हुने बताए ।

कार्यक्रममा उपप्रमुख खड्ग गोपाली, थाहा नगरपालिकाका शिक्षा शाखा प्रमुख लक्ष्मण दाहाल लगायतको सहभागिता रहेको थियो । दुबै कार्यक्रममा थाहा नगर का पत्रकारहरूको समेत उपस्थिति रहेको थियो ।

अब हाम्रै थाहानगरको ओखरबजारमै
छपाईको शुभारम्भ
फ्लेक्स प्रिन्ट
काठमाण्डौं, हेटौंडा धाउनै पर्दैन...
अत्याधुनिक नयाँ मेसीनद्वारा १ घण्टा भित्र बोर्ड,व्यानर तयार
AARAV creation
DESIGN FLEX PRINT PHOTOGRAPHY
Thaha-1, Okharbazar, 9855068340/9802068340
हाम्रा अन्य सेवाहरू
- फ्लेक्स प्रिन्ट (व्यानर/साइनबोर्ड)
- होर्डिङ बोर्ड/स्टिकर प्रिन्ट/
- फ्लेक्स फोटो/मायाको चिनो तयारी
- प्रमाण-पत्र/कदर-पत्र/प्रशंसा पत्र तयारी
- कार्यक्रमको व्याच तयारी
- विभिन्न डिजाइनका फ्रेमिङ
- फोटो स्टुडियो/पि.भि.सी. कार्ड
9855068340/9802068340

'कान्छी'को रेस्पोन्स बुझ्न श्वेता हेटौंडामा

◆ अशोक सुजन श्रेष्ठ

नायिका श्वेता खड्का आफूले अभिनय तथा निर्माण गरेको फिल्म 'कान्छी'को प्रतिक्रिया लिन व्यस्त छिन्। काठमाडौंका सबै हलहरूबाट राम्रो प्रतिक्रिया पाएपछि उनी अहिले मोफसलका हलहरूमा पुगेकी छिन्। हल सञ्चालक, व्यवस्थापकसँगै दर्शकहरूसँग प्रतिक्रिया लिन उनी ११ फागुनमा हेटौंडामा पुगिन्। फिल्म हेरेर हलबाट निस्कदै गरेका दर्शकहरूसँग उनले फोटो खिचाएर खुशी साटिन्। उनलाई साथ दिन फिल्मका कलाकारहरू विनोद न्यौपाने र दीलिप पन्त पनि आएका थिए।

करिब २ करोड रूपैंयामा बनेको फिल्मले राम्रो व्यापार गरेको बताउँदै उनले दर्शकले फिल्मलाई रूचाएको प्रतिक्रिया दिईन्। १२ फागुनमा चितवनका हलमा पुगेर प्रतिक्रिया लिदै बुटवल पुगेर काठमाडौं फर्किने उनले बताईन्। 'कान्छीलाई मायाँ गर्नु भएका दर्शकहरूलाई भेट्न पूर्वी नेपालमा आउँछु', उनले रमाईलो गर्दै भनिन्, 'सबैतिरबाट एकदमै राम्रो प्रतिक्रिया पाईरहेको छु।'

फागुन ११ बाट प्रदर्शनमा आएको साँढे ७ र पञ्चेबाजा फिल्मसँग प्रतिष्पर्धा गरिरहेको कान्छीले राम्रो व्यापार गरेपछि आफू उत्साही भएको खड्काले बताईन्। 'दर्शक अभाव भएकाले अरू २ फिल्मको शो रद्द भएर कान्छी चलाईएको पाए', खुशी हुँदै उनले भनिन्, 'कान्छीमा राम्रो कथा र सन्देश छ, धेरै कुरा सिक्न पाईन्छ, किताव जस्तै हो।'

कान्छी २ बनाउन दर्शकहरूले हौसला दिएको समेत बताउँदै उनले लगानी सुरक्षित भईसकेको भन्दै दोस्रो सातामा पनि राम्रो कमाई भईरहेको दाबी गरिन्। गत शुक्रबारदेखि देशभरका १ सय ७ हलमा प्रदर्शन भईरहेको फिल्म पूर्वी नेपाल, चितवन र पोखरामा सबैभन्दा राम्रो व्यापार गरिरहेको उनले बताईन्। मुस्ताङ, जोमसोम र काठमाडौंमा खिचिएको फिल्ममा श्वेता 'कान्छी'को शीर्ष भूमिकामा छिन्। फिल्ममा नायक दयाहाङ राई, कलाकार नीर शाह, कामेश्वर चौरसिया, नायिका अनु शाह, कलाकार आशान्त शर्मा, भूमिका श्रेष्ठ, प्रज्वल सुजल गिरी लगायतले अभिनय गरेका छन्।

आकाश अधिकारी निर्देशित फिल्ममा दयाहाङ राई, नीर शाह, कामेश्वर चौरसिया, आशान्त शर्मा, विनोद न्यौपाने, प्रज्ज्वल सुजल गिरी, अनु शाह, भूमिका श्रेष्ठ लगायतका कलाकारको अभिनय छ। पुरूषोत्तम प्रधानको छायांकन रहेको फिल्ममा राजनराज सिवाकोटी, अर्जुन पोखरेल र शम्भूजित बास्कोटाको संगीत छ। वसन्त श्रेष्ठको नृत्य निर्देशन रहेको फिल्मलाई यम थापाले लेखेका हुन्।

प्रदर्शन अघि नै 'चरी चट्ट परी' गीत लोकप्रिय भएको कान्छी फिल्म रिलिज गर्ने मिति माघ २६ गते तोकिएपनि अनमोल केसीको मुख्य भुमिका रहेको 'कृ' फिल्म सोही दिन रिलिज हुने भएपछि फागुन ४ गतेलाई सारिएको थियो । कोहिनुर फिल्ममा नायक श्रीकृष्ण श्रेष्ठको जोडीमा देखिएकी श्वेता करिब ५ बर्षपछि फिल्ममा कमव्याक भएकी हुन्।

सूचना सूचना सूचना

यस थाहा नगरपालिका नगर कार्यपालिका सामाजिक विकास समिति अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु संचालन गर्नको लागि प्रत्येक वडाबाट अपाङ्गता भएकाहरुको विवरण संकलन गर्ने कार्य भइरहेकोले जुनसुकै किसिमको अपाङ्गता भएको भए पनि यहि फागुन १५ गतेभित्र आफ्नो वडा कार्यालयमा गई अपाङ्गता विवरण अभिलेख गराउनुहुन यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ ।

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
सामाजिक विकास समिति
इन्द्रायणी चौर, मकवानपुर

के-के छोडिन् 'तरकारीवाली'ले ?

कुसुम श्रेष्ठ 'तरकारीवाली' यतिबेला आफ्नो डेब्यू फिल्मको रिलिज पर्खाइमा छिन् । उनको अभिनय रहेको फिल्म 'लम्फु' वैशाखको पहिलो हप्ता प्रदर्शन हुँदैछ । तरकारी बोकेको फोटो सामाजिक सञ्जालमा भाइरल भएपछि चर्चामा आएकी कुसुम पछिल्लो समय हराएकी थिइन् । तर, लम्फुको पोष्टर रिलिजपछि उनी फेरि लाइटमा छिन् ।

यसबीचमा आफूले पढाईका कारण थुप्रै फिल्महरूको अफर अस्वीकार गरेको कुसुमले दावी गरिन् । उनले भनिन्, 'पढाई बिग्रेला भनेर धेरै फिल्म छोडेँ, म्यूजिक भिडियोका अफर त झन् कति आएका थिए कति ।' चितवनमा रहेको कोस्ट मोडल कलेजमा वाणिज्यशास्त्रमा स्नातक अध्ययनरत कुसुम अहिले परिक्षाको तयारीमा छिन् । परिक्षा सकेपछि मात्रै नयाँ फिल्ममा अभिनयको बारेमा सोच्ने उनी बताउँछिन् ।

'लम्फु'मा आफूले निर्माताको जोड र भूमिका राम्रो लागेर मात्र अभिनय गरेको कुसुमले बताइन् । उनका अनुसार 'लम्फु' युनिट फिल्मको अफर लिएर उनको घर मै पुगेको थियो । 'सुरूमा त मैले अभिनय गर्न आनाकानी गरेकी थिएँ । तर, निर्देशक गोपालचन्द्र लामिछाने दाई पढाई नबिग्रने ग्यारेन्टी गरेपछि खेल्न तयार भएकी हुँ,' उनले भनिन् ।

थाहा नगरपालिका
yfxf gu/ sfo{flnsfsf] sfof{no
इन्द्रायणी चौर, मकवानपुर

सुचना ॥ सुचना ॥ सुचना ॥

(प्रथम पटक प्रकाशित मिति : २०७४/१०/२६ गते)

yfxf gu/kflnsf gu/ sfo{flnsf s[if ljsf; zfvf sf] cf=j=)&$÷)&% sf]: jL s[t jflif{s sfo{qmd cg';f/ ;fdfu|x?%) k|tzt cgbfgdf ljq\mL ljt/0f xg]ePsfh]gu/ cGtu{t sf s[fs ;dx, s[if ;xsf/L / s[if kmd{x?n]@)&$ kmfNug !% ut];Dd dfu kz ug{sf nflu s[fs ju{df ;"rgf k|sflzt ul/Psf]5 .

तपसिल

१. सिल्पोलिन टनेल प्लाष्टिक ६ x१२ मी. ९० gsm
२. यू.भि. टनेल प्लाष्टिक ६ x२० मी. १०० माईक्रोन
३. स्प्रेयर १६ लि. चार्जेवल डियूल
४. मल्चिङ प्लाष्टिक सिलभर २५ माईक्रोन

आवश्यक कागजातहरु:

१. समूह/सहकारी /फर्म दर्ता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि
२. समूह / सहकारीको बैठक प्रतिलिपि
३. समूह / सहकारी / कृषि फर्मको निवेदन

कृषि विकास अधिकृत
थाहा नगरपालिका कार्यालय, इन्द्रायणी चौर, मकवानपुर

नयाँ व्यवस्थापनसहित खुल्यो
दामन भ्यू टावर एण्ड रिसोर्ट

;Dks{\ e/t ufkfnL
मोवाइल नं. ९८५११२५७०८
होटल प्रकाश इन्टरनेशनल प्रा. ली. द्वारा सञ्चालित

:sfe6/ 6of{S6/ /fn/ l6k/

निर्माणसम्बन्धी सम्पूर्ण सेवा
बी . एण्ड पी. निर्माण सेवा
थाहा-६, बज्रबाराही, मकवानपुर
९८५१०६३०४७(प्रदिप), ९८४५४०४३५५(सुरज)

अनलाईनबाटै
ufpF/sf va/, ca ljZje/
www.bikaskhabar.com
लगअन गर्नुहोस् ।

'तपाई जहाँ, विकासखबर त्यहाँ'
दैनिक कुर्नै पर्दैन
पलपलको खबर....

विकासखबर डट.कम.
इमेल:
bikaskhabar@gmail.com

● ljsf; dlN6ldl8ofsf nflu k|sfzs :सुरजकुमार भुजेल (९८५५०६८६९५)● ;Dkfbs : कुमार नेगी (९८५५०६८०७०)● ;dfrf/ ;Dkfbs : अशोकसुजन श्रेष्ठ (९८५५०६८३५३)● sfof{no : थाहा-४, मकवानपुर● d"b\0f : श्रीया अफसेट प्रेस हेटौंडा ● O{d]n\ bikaskhabargmail.com